

ÉLELTÜNK

XXXVIII. évf. 3. szám (38. Jg. Nr. 3)

Az európai magyar katolikusok lapja

2006. március

A NEMZET LELKI MEGÚJULÁSÁÉRT

AZ ISTEN SZERETET

XVI. Benedek pápa első enciklikája

2006. január 25-én mutatták be a Szent-szék sajtótermében a Szentaty első enciklikáját, amelynek kezdő szavai: *Deus caritas est - Az Isten szeretet. Itt most röviden összefoglaljuk az enciklika tartalmát:*

„Az Isten szeretet; és aki kiart a szeretetben, az az Istenben marad, s az Isten is benne marad”. János első levelének szavaival kezdődik az enciklika, amely kifejezik a keresztény hit lényegét. A mai világban, amelyben Isten nevével olykor összekapcsolják a bosszúállással, vagy egyenesen a gyűlölettel és az erőszakkal, a Szeretet-Isten keresztény üzenete nagy aktualitással bír.

Az enciklika két részre tagolódik: az első teológiai-filozófiai eszmefuttatás a szeretet különböző dimenzióiról - érosz, philia, agapé. A második rész a felebaráti szeretet parancsolatának konkrét megvalósulásával foglalkozik.

I. rész. A „szeretet” manapság az elkopott szavak közé tartozik; gyakran visszaélnék vele. Jelentése igen sokrétű, ám ebből a sokszínűségből kiemelkedik a szeretet őstípusaként a férfi és a nő közötti szeretetszeret, amelyet az ókori Görögországban az érosz szóval jelöltek. A Szeretésben és főként az Újszövetségben a fogalom elmélyül - az érosz szót felváltja az agapé fogalma, amely önfeláldozó - oblatív - szeretet jelöl. A szeretetnek ez az abszolút újdonságot jelentő látásmódja sokszor rendkívül negatív megítélésben részesült, mintha az érosz és a testiség visszautasításával lenne egyenlő. Az enciklika szerint az érosz, bár maga a Teremtő adta az embernek, fegyelmezésre, megtisztításra és érlelődésre szorult, hogy ne veszítse el eredeti méltóságát és ne degradálódjon pusztán szexualitássá, amely ártóval teszi egyenlővé. A keresztény hit az embert mindig olyan lénynek tekintette, akiben a lélek és test kölcsönösen kiegyensúlyozt egymást, és amely által új méltóságot nyer. Az érosz kihívása felülmúltnak tekinthető, amikor az emberi lény extázisban az Isteni felé. Végeredményben az érosz és az agapé nem kívánja meg, hogy teljesen elválasszódjanak egymástól, sőt amikor a kettő-ha különböző sikon is - helyes egyenlőségben van egymással, annál inkább megvalósul a szeretet igazi természete. Ha az érosz kezdetben inkább vágyi is, amikor a másik felé közeledik, egyre kevésbé kérdező rá önmagára, hanem a másik boldogságát keresi. Amikor így belesimul a másikba, megerősödik az agapé mozanata. Az érosz-agapé Jézus Krisztusban, Isten megtestesült szeretetében éri el leg-radikálisabb formáját. A keresztien önmagát ajándékozó Jézus felemeli és megmenti az embert és ezzel a szeretet legmagasztosabb formáját fejezi ki. Jézus önfeláldozásán túl biztosította tartós jelenlétét is, amikor meg-alapította az Eucharisztiát, amelynek két szívében, a kenyérből és a borban új mannaként ajándékozza önmagát. Amikor az Eucharisztiában részesülünk, mi is részeseivé válunk ajándékozó dinamizmusának. Egyé válnunk vele és ugyanakkor mindazokkal is, akiknek ajándékozza önmagát. Így válnunk mindannyian egy testté. Így az Isten iránti szeretet és a felebaráti iránti szeretet valóban egybekapcsolódik.

Az enciklika második része az Isten szeretetében gyökerező felebaráti szeretettel foglalkozik. Ez feladata minden egyes hívőnek és az egész egyházi közösségnek, és a karitatív tevékenységben a szentháromság szeretet tüköröződik vissza. Ez a feladat egészen az egyház kezdetétől alapvető rendeltetésé közt szerepelt és rövid időn belül nyilvánvalóvá vált az is, hogy ha hatékony akar lenni, akkor szervezett formára van szüksége. Így az egyház alapvető szervezetében megjelenik a diakónia, mint a felebaráti iránti szeretet-
(Folytatás a 2. oldalon)

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia imaévet hirdetett a nemzet lelki megújulásáért a 2006-os esztendőre. Az alábbiakban azzal a nem titkolt reménnyel közöljük az imaévet meghirdető körlevél szövegét, hogy a nyugati migráns magyarok közül is sokan csatlakoznak a szép kezdeményezéshez:

Kedves Testvérek! A 2006. esztendő különleges évfordulók ideje nemzetünk történelmében. Október 23-án, Kapisztrán Szent János ünnepén az 1956-os forradalom és szabadságharc ötvenedik évfordulójára emlékezünk. De emlékezzünk a nádorfehérvári diadal 550. évfordulójára is, arra a győzelemre, amelyet II. Mohamed szultán támadó hadseregével szemben Hunyadi János és Kapisztrán Szent János buzdítására a hazája védelmében összefogó keresztény nép aratott. Sok más évforduló mellett főleg ez a két nagy esemény indít minket arra, hogy a 2006. évre imaévet hirdessünk a nemzet lelki megújulásáért.

Nemzetünk nagyon nagy bajban van, csak Isten igralma menthet meg minket. Ránk telepszik az elmúlt évszázadok és évtizedek tragédiáinak és kudarcainak soroza. Vé-rengzések és megaláztatások. Bizalmatlanság nemzetünkön belül, az összetartás drámai hiánya: olyan seb, amely Mohácsot hozott ránk, olyan seb, amely máig nem gyógyult be. Súlyosan nehezedik ránk a reménytelenség bűne és a csüggedés kísértése is. A térség országainál jóval korábban kezdődött nálunk a gyermekellenes magatartás. A hatalom bár jótétet nem tudott biztosítani, megengedte az abortuszt, amelyet keresztények is tömegesen elkövettek. Így mintegy hatmillió magyar nem született meg.

Az 1956-os forradalom bukása után sokan a hétköznapi önzésbe menekültek a dicsegtelenség és reménytelenség érzett jövő elől. Kezdődött a négy fal közötti kényelmes élet, amelynek nincs távlata. Kezdődött a nagy közös dolgokban való tehetetlenség érzése, amely elől a pusztá magánéletbe menekül az ember. Sok hívő ember is kételkedik abban, hogyan lehet ma keresztényként élni. És kezdődtek vagy folytatódott XX. századi történelmünk tragédiái után a nagy elhallgatások is. Egyre több volt az olyan dolog, amiről nem volt szabad hangosan beszélni. És gyűlt társadalmunkban a bizalmatlanság, a keserűség, a sérelmek emléke és a félelem. A hétköznapi élet látszólagos nyugalma mindezeknek az el-

hallgatásán épült. Az utóbbi másfél évtizedben megérettük a szabadság ízét, de ez az időszak is hozott sok csalódást; felvetette, de nem válaszolta meg az igazságosság kérdését, a teljes igazságosságát, amely a gyengéit védi. Ma is hordozzuk népünk életének lelki sebeit. Sokunk életét a szétszórtság, a reménytelenség, a pillanatnyi előnyöket kereső anyagiasság és karrierizmus, a jövőt-

lenség érzése és a depresszió jellemzi. Nehezen jutunk átfogó, derűs életszemlélethez. Alig érezzük a jövő vonzását és ígérteit. Nem csupán anyagi nehézségek, a családok életét megnehezítő külső körülmények, hanem gyakran ez a jövőtlen gondolkodás is okozza, hogy nemzetünk lélekszáma rohamosan csökken, hogy népesedési összemlánsnak nézzünk elébe.

Jézus azonban nem csüggedésre, hanem reménységre hívott meg minket. Isten színe előtt minden ember élete és az egyes nemzetek élete is igazi érték. A Teremtő terve

szert jöttek létre a nemzetek. Történelmi tapasztalataik, az élet nehézségeit megoldani képes sajátos zsenialitások, kultúrájuk egyéni és megismételhetetlen gazdagsága értéket jelent az egész emberiség számára, és kedves a teremtő Isten előtt. A mai nemzetekre is nagy felelősség hárul, amikor ezt az örökséget hordozza. Ez az Isten színe előtt önbecsülés egyben a többi népek iránti tiszteltünk alapja is. Felülemelkedve minden elmúlt szörnyűségben, bűnben és szenvedésben, tudjunk Isten előtt bünbánatot tartani és ószinte szívvel, emelkedett nagylelkűséggel másoknak megbocsátani! Így léphetünk valódi közösségbe az igralmas Istenel, hiszen ahogyan Isten szolgálja II. János Pál pápa tanítja, az Isteni Irgalmasság ad reményt, hogy a bűn és a gonoszság mégsem okozza vesztét az egész emberiségnek.

Imádkozunk hát ebben az évben egyenleg és közösségileg is a magyarság lelki megújulásáért. Kérjük a Magyarok Nagyasszonyának közbenjárását családunkért, hogy nagylelkű szeretettel fogadják a gyermekeket, és mindnyájan áldozatkész segítők legyünk azoknak, akik bármilyen körülmények között elfogadják a születendő emberi életet. A Boldogságos Szűz járjon közben értünk, hogy figyelmes szeretettel forduljunk az idősök és a betegek felé, hogy senkinek ne kelljen egy végigdolgozott élet után, vagy betegsége terhét hordozva magányt és segítséget szenvednie. Aki az időseket megbecsüli, saját méltóságát és jövőjét becsüli meg. Szűz Mária, mint a Betegek Gyógyítója járjon közben betegekért és mindazokért, akik gyógyításukért és ápolásukért fáradoznak. Szűz Mária mint a Bölcsesség Széke pártfogója az iskoláknak és az oktatásnak is. Kérjük támogatását, hogy hazai oktatásunk és nevelésünk minél több fiatalat élvezzen az igazság megismerésére és az igaz emberségre. Ezért vállaljék Egyszem minden áldozatot, hogy katolikus szellemű iskolákat tartson fenn. Mindnyájunk kötelessége, hogy Krisztus hitében az evangélium erkölcs szerint teljes emberségre neveljük a fiatalokat.

Az ember ugyanis nem pusztán termelő vagy fogyasztó, nem egyik tétele csupán a társadalom működésének, hanem egyetlen igazi célja. Ezért kell minden közös igyekezetnek és tervezésnek az ember igazi és teljes boldogulására irányulnia. Ennek a nagy ügynek az előmozdításában vegyük ki a részünket imádságunkkal, de egyéni és közösségi tevékenységünkkel is.

Vegyünk részt személyesen vagy imádságban a jövő év nagy lelki eseményein, január 15-én a Szent Margit tiszteletére rendezett közös engesztelő szentmisén, Szent István király ünnepén a Szent Jobb körmeneten, október 17-től 20-ig a fatimai nemzeti zarándoklaton, és más közös zarándoklatokon hazánk és a szomszédos országok kegyhelyein. Egyházmegyéink programját az imaévről külön körlevelek fogják közölni. Plébániáinkon ajánljuk fel a közös litániákat, rózsafüzér imádságokat és más könyörgéseket erre a szándéokra. Havonta egyszer tartsunk minden plébánián engesztelő szentmiséinket a családok megújulásáért és a születendő gyermekekért. Kérjük Isten igralmát hazánkra és népünkre. Kérjük, hogy szabadidőben meg mint azoktól az új veszedelmektől, amelyeket a jelenben és a jövőben hitünk és életünk fenyegetik. Kérjük a Magyarok Nagyasszonya és a magyar szentek közbenjárását nemzetünk lelki megújulásáért, hogy a magyarság Európa népei számára a megbékélés, a bizakodás és a keresztény hitben elfogadott valódi emberi értékek közvetítője legyen.

Budapest, 2006. január 1.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Irgalmas Istenünk!

Legmélyebb alázattal, érdemtelenységünk és méltatlanságunk tudatában borulunk le szent színed előtt, hogy súlyos vétkeinkért engeszteljünk. Felajánljuk és egyesítjük imáinkat Szent Fiadnak, a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak értünk vállalt tökéletes engesztelő áldozatával. Édesanyánk, a mi Nagyasszonyunk által terjesztjük eléd kérésünket az Ő közbenjárását kérve. Egyesítjük engesztelő imáinkat az összes szentek, különösen a magyar szentek és boldogok, köztük az engesztelésben példaképeink: Árpád-házi Szent Margit és Esztergomi Boldog Özséb könyörgéseivel, akik hiszünk, hogy állandóan közbenjárnak értünk Nálad. De egyesítjük minden élő testvérünk imáival is, hogy a sok kicsi engesztelő láng egy nagy elégtétel tüzévé legyen, és ezzel hozzájárulhassunk adósságunk törlesztéséhez. Istenünk! Irgalmas szeretettedre kérünk, hogy amint megbocsátottál Péternek, a tékozló fiúnak, a házasságtörő asszonynak, a jobb latornak bünbánatuk miatt, úgy töröld el tartozásunkat és mentsd meg nemzetünket a pusztulástól. Könyörülj meg Szűz Mária országán, hiszen az ateizmus miatt sokan nem tudják, mit cselekszenek. Add meg nekik a megtérés kegyelmét, hogy felismerjék bűneiket és többé ne vétkezzenek! Fogadd el engesztelésünket elsősorban népünk, de minden ember vétkeiért is.

Azokért és azok helyett:

akik közömbösek, rosszakaratúak, akik nem ismernek és nem is akarnak ismerni Téged -
Kérünk Téged hallgass meg minket!
akik megtagadnak, nyíltan, durván ellened támadnak és trágár módon káromolnak -
akiknek a test, a pénz, az alkohol és a kábítószor az istenük -
akik házasságtörésben élnek -
akik nem fogadják el a gyermekeket, akikkel megajándékozod a házasságukat -
akik magzatgyilkosságot követnek el -
akik a kicsi gyermekeket megbotránkoztatják és megrontják -
akik nem akarnak dolgozni, csak élőköndnek -
akik másokat megrálgalmaznak, meglópnak, megcsálnak, kihasználják, üldöznek -
akik mások életére törnek -
akik önkézzükkel vetnek véget életüknek -
akik Egyházadat megvetik, és akik a sántát szolgálják.

Fogadd el könyörgésünket a neked szentelt lelkek bűneiért és mulasztásaiért! Mindazokért, akik szentségeidben, különösen az Oltárszentségben megbántanak. Urunk, kérünk irgalmaz nekünk!
Istenünk, kegyelmezz és könyörülj rajtunk!
Urunk, mentsd meg országunkat Szent Fiad, Jézus Krisztus, Szepőlótelén Nagyasszonyunk és a magyar szentek érdemeiért! **Miatyánk, ... Üdvözlégy, ... Dicsőség...**

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Vallásos fogyókúra?

Március 1-gyel, hamvazószerdával megkezdődött az Egyház élőkészületi ideje húsvétra, az ún. nagyböjt. Úgy gondoltam nem árthat, ha aktualitása miatt felidézek egy beszélgetést, amely egy lelki-gyakorlat keretében erről a témáról folyt. A résztvevők - különböző korú hölgyek és urak - egy egész sor kérdést tettek fel, nemcsak a jelenleg érvényes böjti előírásokra vonatkozólag, hanem firtatták a böjt értelmét, jelentőségét a XXI. század embere számára.

Azall természetesen mindnyájan tisztában voltak, hogy a böjt nem egyszerűen egyfajta „vallásos fogyókúra”, inkább azt akarták tudni, milyen szerepe

van a lelki életben, az ember Istennel való kapcsolata kiépítésében.

Nos, a következőkben ilyen kérdéseket szeretnénk közelebről szemügyre venni, annál is inkább, mert az utóbbi időben pont a böjt vallásos tartalma vesztett ki - még hívő embereknél is - a köztudatból.

A böjt eredete

Minden kultúrkör, minden vallás (a primitív és ősi, archaikus vallások is) ismerik a böjtöt, amely ennél fogva mindig *kultikus* önmegtartóztatást jelent, főként ételben, italban. Ez különbözteti meg az éhezéstől és a diétától.

Az iszlám (egy hónapos böjt - ramadan) és a buddhizmus ma is gyakorolja.

Az Ószövetség az év különböző napjaira előírta a bűnbánat, a kiengesztelődés, a gyász jeleként.

Jézus, aki azért jött, hogy „beteljesítse a Törvényt”, átvette a böjti gyakorlatot: nyilvános működése előtt 40 napig böjtölt a pusztában és az Istennel való kapcsolat elmélyítésének eszközeként, az imádsággal és alamizsnálkodással együtt, a böjtöt is ajánlotta. Úgy tűnik viszont, hogy némileg korlátozta a magán böjtölést praxisát, amint az Keresztelő Szent János és a farizeusok tanítványainál szokásba jött (Mk 2, 18). - A böjt az ősegház életéből sem hiányzott, de többnyire imádsággal összekötöttesben a hivatalba történő beiktatás kapcsán (ApCsel 13,2; 14,23).

A böjt fajtái és hatásai

Meg szokták különböztetni a böjtben a *minőségi* és a *mennyiségi* szempontokat. A minőségi megtartóztatás bizonyos, konkrétan meghatározott táplálékra, vagy itálra vonatkozik (pl. húseledeltől való megtartóztatás pénteken, sertésűhs a zsidók és az iszlám követői számára, szesz ital). A *mennyiségi* böjti előírások meghatározzák és általában csökkentik az étel-ital mennyiségét (pl. napi háromszori étkezés egyszeri jóllakással, vagy - mint a ramadan hónap során az iszlám szabályai szerint - étkezés, ivás csak napnyugtától és napkelte között). Az emberiség ösfeismerései közé tartozik, hogy az ételben, italban való mérséklet pozitív hatással van az egész emberre, annak testi-lelki valóságára. A vallásos böjt ezenkívül, közvetlenül a testi szférát érintő hatásokon keresztül, elősegíti a lelki értékek kibontakozását, tekintve, hogy az emberi lét minden területén az egész emberi valóság van jelen és működik. Beszélhetünk egyfajta kölcsönhatásról: a lélek, a szellem, amely kordában tartja a test igényeit, játékonban befolyásolja a böjt által az egész szervezet egészségét, kikapcsolva a káros hatásokat és fordítva: a szervezet harmonikus működése elősegíti a szellemi, lelki élet kibontakozását.

A böjt pozitív, terapeutikus hatásait az utóbbi félevezredésben az orvostudomány újra felfedezte: szabályozza a szervezet víz-háztartását, leépíti a felesleges zsíradékot, hozzájárul a káros anyagok eliminálásához, a sejtek regenerálásához, csökkenti a vérnyomást, tehermentesíti az emésztést. A kezdeti átállás nehézségeit követően könnyebbé válik a gondolkodás, felzabáló a fantáziája és a szellemi befogadóképesség. Az egész közérzetet derű és könnyedség járja át. Nem csoda, ha - főként magánéletben - orvosi felügyelet alatt folytatott gyógyböjtöt hirdetnek meg, amely nemcsak fogyókúra, hanem az egész szervezet megújulását szolgálja.

Persze ennek a böjtnek már nem sok köze van a vallási indíttatású böjthez. Itt tudatosan kikapcsolják a lelki, szellemi

vallási komponenseket, és legfeljebb a pszichoszomatikus gyógyászati szempontoknak van némi esélyük rá, hogy figyelembe vegyék őket.

Senki sem tagadja, hogy az efféle „szekularizált” böjtnek is vannak pozitív hatásai és eredményei, de mint mindenütt, ahol mesterségesen elválasztják egymástól a természetes és a természetfeletti valóságot, ezek egyoldalúak, sántítanak, és végeredményben nem elégtének ki.

A vallásos böjt lényege

Ez a böjt eredeti formája. Az istenkeresés, Isten felé forduló ember felismeri a távolságot, amely Istentől elválasztja, ugyanakkor ráébred a közelségre, amely Hozzá fűzi. Érzi, hogy léte minden mozzanatában Tőle függ, de ebben a függésben felfedezze a személyes Hozzá tartozást. Tudomásul veszi Isten korlátlan hatalmát, de észreveszi folytatódólagos gondoskodását is. Mindezt arra indítja, hogy személyes kapcsolatának konkrét kifejezést adjon, ami különböző módon történhetik. Tágabb értelemben valamennyit nevezhetnénk *imának*, hiszen mind-egyikkel együtt jár a „lélek felemelése Istenhez”, ami az ima definíciója. De mivel az ember test és lélek egysége, a lélek aktuálisan a test is részt vesz (pl. összekulcsolt kezek, térdelés, meghajlás).

Ha mármost az ember testének Istenhez tartozását akarja kinyilvánítani, akkor ezt egy jelképes gesztussal Istennek ajánlkozhatja. De mivel minden ajándék áldozat is, az áldozati jelleg ebből az önátadásból sem hiányzik. A böjt az önmagát Istennek ajánlkozó, testét-lelkét Istennek áldozó ember imádságos megnyilvánulásának egyik formája.

Aminthogy az ima lehet kérés, engesztelés, hálaadás, imádság, úgy a böjtnek is lehetnek ezek az indítékai. De ahogy az ima is csak akkor az, ha szívből fakad, a böjtnek is csak akkor van értéke, ha nemcsak azért történik, mert elő van írva, hanem mert az Istennel való kapcsolat kifejeződése.

A vallásos böjt célja

A vallási alapon álló böjt az embert beleállítja abba a *Rendbe*, amelyhez tartozik, az Isten rendjébe. A tudatos megtartóztatás (nem nevezném „önmegtartás”-nak, mert nem önmagamot tagadom meg, ha valamiről lemondok, hanem önmagamot erősítem a szabad döntés révén), akár ételről-italról, akár valamilyen egyéb jóról, hasznos vagy káros élvezetről legyen szó, segítséget nyújt arra, hogy az ember ráeszméljen való helyzetére, a zűrzavarra, amelybe keveredett, és arra is, hogy lássa, mit kell rendbe tennie.

A böjt hozzásegít, hogy felülemelkedjünk a test, az ösztönök, az értekek belső világunkat behálózó igényein, és így *szabaddá tesz*: az értelem és az általa irányított akarat veszi át a vezetést, vagyis az történik, amit *én* tartok helyesnek, és nem az, amit pillanatnyi hangulatok diktálnak.

A vallásos böjt további következménye a *belső fegyelem és mértéktartás*: megéjük emberi mivoltunk belső egységét, szemben a mindig újra megtapasztalt töréssel test és lélek között. Ez lehetővé teszi a további megnyílást a természetfeletti valóság felé és különösképpen a személyes kapcsolat elmélyítését létem forrásával, Istennel. Ugyanakkor tisztázódik hozzáállásom környezetemhez, embertársaimhoz, főleg azokhoz, akikkel problémáim vannak, és végül világosabban látom önmagamot, helyzetemet, feladataimat, hivatásomat, azaz megtalálom önmagamot.

Ahhoz persze, hogy a böjt ilyen pozitív hatással járjon, lényeges annak motívuma, indítóoka. És ez a vallásos böjtnél végeredményben nem más, mint a szeretet Isten iránt. A böjt szeretet-válasz Isten szeretetére.

Frank Miklós

IMASZÁNDÉKOK

Márciusra

1.

Imádkozunk, hogy a fiatalok, akik az élet értelmét keresik, megérett és tiszteltet találjanak és türelemmel és szeretettel kísérjük őket.

Lecsendesedve és magunkba szállva tudatosítsuk: mennyire sokféle, de többnyire mennyire nehéz is, a fiatalok helyzete a mai világban. Egyszerű a mi jóléti társadalmainkban, másfelől, jórészt másképpen, a „harmadik világban”. Vannak szép és jó családok, reménykeltő otthonai a fiataloknak; vannak ingáttag, széteső családok, állandó, sokféle nélkülözéssel és nehézséggel. Élnek fiatalok, akiknek nincs családjuk, akik nem kapnak szeretetet és irányítást. Egyes fiatalok egyedül küzdenek meg a felszínen maradásért; mások szinte mindenünne kitagadva csavarognak a világban; rengeteg fiatal gyógyíthatatlan betegség kerülhetetlenül sodor a halálba.

Ez a szándék elsősorban a fiatalok családjairól szól. Az élet értelmének keresése olyan családi közegben járhat szerencsével, amely megtalálta és éli az élet értelmét. Egyszerű fogalmazásban vegyük sorra, milyen ez a család. Férfj és feleség, apa és anya kölcsönös szeretetben él, és nyitva áll az élet ajándékára; ezenfelül a keresztény család éli a szentséget is, Krisztusnak és Egyházának kölcsönös szeretetét és természetességét. A folyamatos nevelői munka minden egyes ember személyi méltóságának tiszteltet, a békés együttélés értékeire, a sokféle ember szeretet elfogadására, a családi közösség együttes kialakítására irányul. Szeretet, szeretet - amely nem tűnő érzélem, hanem erős és tartós erkölcsi erő. Nyitott és befogadó pontosan azok felé is, akik az első bekezdés végén érintett kategóriákba tartoznak.

Vegyük számba röviden mindazokat, akiket ez az imaszándék átfog: maguk a fiatalok, a szüleik, a nagyszüleik és általában tágabb családjuk, hivatásos nevelők, baráti körök, egyházi közösségek. Imádkozunk (egyenként is) a fiatalok kategóriáért, az értük felelős közösségekért, és pedig a saját személyes felelősségvállalásunk módozatai szerint!

2.

Imádkozunk, hogy az egész Egyházban növekedjék az a közös missziós tudatosság, amely alkalmas arra, hogy a missziós munkások együttműködésének és kölcsönös cseréjének kedvezzen.

Mindenekelőtt tudatosítsunk néhány alapvető igazságot. A püspökök általában valamely egyházmegyé felelősséget viselnek. Ugyanakkor tagjai az egész püspöki testületnek, tehát arra a feladatra is kapták felszentelést, hogy gondjuk legyen az egész emberiség üdvösségére. Ez egyetemes missziós küldetés. Az következő kérés, hogy a püspök missziós felküldetése képes legyen készségeit ébreszteni és építeni az evangélium egész világon történő hirdetésére: személyes hivatást és anyagi támogatást egyaránt.

Nevezünk meg jellegzetes időszerű kívánalmakat. Sokféle helyzetben élnek az egyházmegye hívei; elő kell mozdítani közöttük alapvető értékeket, mint például szomszédaink megismerése és elismerése, a kulturális különbözőségek tiszteltésben tartása, egészségese egymásra hatás a különböző kultúrák között. Továbbá: különböző társadalmaink növekvő sokkultúrás jellege, főleg a nemzetközi vándorlás eredményeként, új helyzeteket teremt sajátos missziós kihívással. Az egyházmegye püspökök és a missziós szerzetesi családok kapcsolatának alakulása elmulasztott reflexiót kíván; missziós közösségek jelenléte az egyházmegyében sajátos lendületet adhat a hívek összességének.

Missziós lelkületű püspökök, lelkipásztorok, keresztények a feltámadott Krisztusnak, egy új világ sarokkövének és energiaforrásának tanúi és szolgái; minden mai borzalom, probléma, leépülés mellett a reményesség jelei. Értük imádkozunk, és magunkért is: hogy közéjük tartozzunk.

Nagy Ferenc S. J.

AZ ISTEN SZERETET...

Folytatás az 1. oldalról

szolgálat, amelyet rendezett módon közösségi formában gyakorolnak, tehát konkrét, az egyben lelki gyakorlatról van szó. Az egyház fokozatos elterjedésével ez a szerzetesség egyre inkább megerősödött és lényeges szerepet öltött. Az egyház benső természeté igy három feladatban ölt testet: Isten Szavának hirdetése (kerygma-martyria), a szentségek ünneplése (leiturgia) és szerzetesség (diakonia). Ez a három feladat kölcsönösen feltételezi egymást és elválaszthatatlan egymástól.

A XIX. századtól kezdve az egyház karitativ tevékenységével kapcsolatban ellentéteket fogalmaztak meg. Ezek szerint ellentétben áll az igazságossággal és mitközésével a status quo megőrzését szolgálja. E nézet szerint az egyes karitativ cselekedetek elősegítik ugyanis az igazságtalan rendszer fenntartását, mivel valamilyen elviselhetővé teszik azt, és ezzel fékezik a lázadást, a jobb világot eredményező forradalmat. Ebben a szemlében a marxizmus a világot forradalomban látta a bajok orvoslását és a társadalmi problémák megoldását. Időközben azonban látnak, hogy ebből a délihábból fel kellett ébredniük. A pápai tanítóhivatal XIII. Leó Rerum novarum enciklikájával kezdődően és II. János Pál pápa társadalmi triptichonján keresztül egyre nagyobb elkötelezettséggel szembesült a társadalmi kérdéssel, és részletes társadalmi tanítást dolgozott ki, amely értékes útmutatókat tartalmaz az egyház határain kívülre is. De a helyes társadalmi és államrend megteremtése a politika feladata, az egyház tehát ezt a kérdést nem tekintheti közvetlen feladatának. A katolikus társadalmi tanítás nem akar az egyháznak olyan hatalmat tulajdonítani, amely az államra hárul, hanem egyszerűen arra törekszik, hogy megítélés és megvilágítás a gondolkodást, hogy formálja a lelkiismereteket, hogy így a valódi igazságosság felismerhetővé és megvalósíthatóvá váljon. Mindazonáltal nem létezhet olyan társadalmi rend, bármennyire igazságos is, amely feleslegessé tenné a szerzetességét. Az állam nem akar és nem tud törődni mindennel, végső elemzésben bürokratikus intézményről van szó, amely nem képes biztosítani azt, amire a szenvedő embernek a legnagyobb szüksége van: a személyes odaadást. Aki ki akarja szorítani a szeretetet, az felkészült rá, hogy megszábaduljon az embertől. Mindazonáltal a civil társadalomban számos karitativ és emberbaráti céllal működő humanitárius társulat, szervezet jött létre, és a katolikus egyházban és más egyházi közösségekben kialakultak a karitativ tevékenység új formái. Kíváncsok, hogy ezek között gyümölcsöző együttműködés alakuljon ki. Természetesen fontos, hogy az egyház karitativ szolgálat ne vesztse el sajátos identitását és ne oldódjon fel a normális gondozói tevékenységben, hanem mindig őrizze meg a keresztény és az egyházi szeretet ragyogását. A keresztény program azonos az ígálgas szamaritánus programjával és a Krisztussal való személyes találkozás tapasztalatán nyugszik. Jézus programja a látó szív programja. Ez a szív megvilágítja, hol van szükség szeretetre, és ez érint cselekszik. Az egyházi karitativ szolgálat alapszabálya legyen Szent Pál szeretet himnusza, mert ez menti meg a pusztá aktivizmus kockázataitól. A szekularizmus terjedésével szemben a karitativ munkában elkölözött keresztényeket is állandóan figyelmeztetni kell az ima fontosságára. Mária és a szentek példája segíten bennünket, hogy Istentől merítsük a világosságot és az erőt a szeretethez, amely legyőzi a világban uralkodó sötétséget és önzést. VR

Botos Katalin

VELE, VAGY NÉLKÜLE?

A második világháború, Trianon és Párizs utáni Magyarország lakossága döntő többségében kereszténynek, s ezen belül is katolikusnak vallotta magát. Mindszenty bíboros által meghirdetett Mária-napokra egy alföldi városkába, Csongrádra százszázalékos tömeg érkezett. Ma már többfelé öröm, ha a búcsúra néhány száz fős sokaság összegyűlekezik. A templomi padsofordokat ősz fejek töltik meg. A kérelhetetlen idő, a demográfiai statisztika előre vetíti a trendet, a gyakorló vallásos populáció csökkenését. Ami nem csoda, mert maga a népesség is rohamos ütemben csökken.

Egyik kérdés sem idegen a határainkon kívüli világ számára, hiszen Európa maga is missziós terület, s az előregedés ténye majd minden fejlett országban jelentkezik. Mégis, a volt szocialista országok helyzete különösen figyelemre méltó. Közöttük is sajátos a magyar valóság. Mert noha mindenütt ugyanaz az ateista kommunista hatalom létezett, voltak különbségek az egyes országok társadalmának reakciójában. A lengyeleknél éppen hogy megerősödött a hitélet, míg nálunk lassan sorvadozott.

A kereszténység három hullámban kapott súlyos támadást hazánkban. Az ötvenes évek ideológiai harcának célja egyértelműen a „nép ópiumának” megszüntetése, a vallás eltörlése volt. Mivel azonban a vallás olyan természetes szükséglet, hogy nélküle az ember nem létezhet, az ateizmus államvallássá tételén munkálkodtak. A nép számára a mindenható Isten szerepét részben a nagybettűs és mindenható Tudomány, - de az is csak mint a megfoghatatlanul elvont Párt szolgálja - biztosította, másrészt a sokkal kézzelfoghatóbb valóság, a mindenkori Vezér élében, s a telekommunikációs csatornákon ontott, napilapok, brosúrák hasábjain idézett, rádió, majd TV-n át sugárzott személye. „Papjai” a párttitkárok, „profétái” Marx és Engels, „szentjei” a nagy Lenin és Sztálin voltak - utóbbi még élteiben -, s szorgos „aprómunkásai” a tanárok, úrók, jogászok - tehát a laikus humanitelmiség jelentős része volt. Ezek nagy része maga is elhitte az üdvözítő tanokat, ha nem hitte is, vallotta, mert másként nem maradhatott volna az adott pályán. (...) Az értelmiség meghunyászkodott. Nem várt kedvezőbb sors az Egyház szolgálaira és híveire sem.

A kommunista hatalom a szokott módon, megfélemlítéssel, terrorral, becsmoklással, lejáratással, békepapágra kényszerítéssel járatta le és hallgattatta el a papságot 1956 után is. Kahler Frigyes történész könyve dokumentumok alapján számol be erről az aljas módszerről. Különösen az utánpótlás

csapjait próbálták elzárni szigorúan büntetve az ifjúsággal való foglalkozást. Radikálisan megcsappant a hivatást vállalók száma...

A második szakaszt nem a nyílt terror jellemezte, bár korábbi módszereiket távolról sem helyezték a lomtárba. A vérrel megváltott paprikás krumpli, sörvirslis negyed századában, 1956 után sem vált divatosabb vallásnak lenni. Közvetlen tapasztalásból tudom, hogy jó szándékú barátaim, akik még az 1960-as években megkeresztelték gyerekeiket - szokásból, hagyományból -, többben is elhagyták a később jövőknél a ceremóniát...

Új, határos ópiumot kaptunk: a közömbösséget. Mivel a társadalom nagyobb része normakövető, a minden csatornán felé áramló példák, „a szocialista embertípus” másolata. Ez az emberfajta egyetlen mozgalmat ismert: a Párt által engedélyezett közösségi léteket, a taborokat és taggyűléseket, a felvonulásokat és ünnepi rendezvényeket. A civil szervezeteket szétzúzták, az egyént a családi létbe zárták be. S hogy mégis kárpótoljanak valahogy a társadalmi események ürességéért, kitálaták a keresztelő helyett a névadó-ünnepséget, négyöt babát is kösztönte a munkahelyeken egyszerre. A templomi esküvő helyett a tanácsi pezsgős ceremóniákat - a Lohengrin nászindulóval, versekkel, s a szülőknek adandó virágcsokorral. Igaz, a lakosság nagy része - biztos, ami biztos - mindkettőt igényelte, az egyházi és a világi „szertartást”, - legfeljebb más-más résztvevőkkel szálmovala...

A temetésnél is bevezették a pap nélküli elhantolást. Igaz, itt még inkább igényt tartottak az Egyház által közvetített vizgaszra - csak a saját halottak tekintett személyek esetében kellett eltekinteni a *Circumdederuntól*. Ott a cégek fizették a temetést... S mivel a temetkezés egyre költségesebb lett, nem kevesen beletörtökdtek az új módba.

Lopva, búvópatakként mentünk át a Kádár-időszakon a hitet. Nagy városokban könnyebb volt, ott el lehetett menni más-más városrészbe a templomba. Itt nem arról volt szó, amit a „Csűr-csavar levelei”-ben olvashattunk, hogy a kedves hívek azért váltogatják a templomokat, hogy hol beszél jobban a pap... Természetesen, ilyen jelenségek is voltak. Néhány kiváló képességű atya vonzotta a hallgatókat. De még a 80-as években is körülírt az ember, nincs-e a közelben bestüő-külsője egyén. A vallásosság fennabb arányban maradt fenn az értelmiségi körben, mint a munkásság, vagy akár a mezővárosi, falusi parasztság körében. Utóbbiaknál nagyon erősen hatott a hivatalos ideológia: elavult világnézeti, aki templomba

jár. S mivel kényelmesebb és veszélytelenebb aludni vasárnaponként, elmaradtak. Inkább volt mód a realszférákban tovább tanulni az egyházi iskolákból, így a reál-értelmiségiek valamivel előnyösebb helyzetben voltak az értelmiségben belül is.

A rendszerváltás után jött a harmadik átfogó támadás. 1990 mehozta a vágyott szabadságot egy részét. Csak hogy azt is magával hozta, ami nem kívánatos: a fogyasztói társadalom minden hátulütőjét. Oly gyorsan estek át a korábban a kommunista pártban vagy szatellit-szervezeteiben tevékenykedők a ló túlsó oldalára, hogy észre se vettük, az új rendszerben is nyeregben maradtak. Párttitkárból nagybírók, vállalat-tulajdonosok, vállalkozók váltak. Az újszerű vadkapitalizmusban sem lett könnyű a vallást a molyban gyakorolni kívánók sorsa. Igaz ugyan, hogy a templomba járás nincs tiltva már, de anyagi eszközök híján mégse bontakoznak ki a civil keresztény mozgalmak. Nehézségekkel küzdenek a szociális-egészségügyi intézmények, diszkriminációval az iskolák. Hazudnánk, ha azt állítanánk, egyáltalán nincs eredmény. Van, természetesen, csak messze nem elegendő. Épülnek templomok, lelkes plébánosok, diakónusok küzdenek a felújításokért, iskolákért, idős-otthonokért. A vallási közömbösség azonban - sőt, a vallásellenesség - a kereskedelmi média által ontott példák alapján egyre fokozódik. Egészen elképesztő szentestítő szavakat, szövegeket mondanak és mutatnak olykor a TV, rádió hullámain, és csak magában folytog a vallásos érzületű közönség. A Hivatal nem emeli fel a szavát a csendes többség védelmében, csak ha kisebbségeket ér valós vagy vélt sérelem. A politikailag korrekta, a szabad vélemény-nyilvánítás elvére hivatkozó média-szereplők elhittetik az emberekkel, hogy normális dolog az ordenáré káromkodás, művészet a szent, liturgikus kellekeket meggyalázó kiállítás, vallásyalázás. Az átlagember pedig fel sem háborodik. Ezek, sőt milliók nézik a TV-k kártékony show-műsorait. Megszokott válik a szentségtelen élet. Kialakul a vallásos „shopping”, a felekezetek közötti válogatás. Melyik a kedvemre valóbb, vagy melyik segít jobban a mindennapi életben az érvényesülésem. Úgy válszatanak maguknak gyülekezetet, ha választanak -, mintha a bevásárló központban néznének körül. Hol jobban a szolgáltatás?

Nyilván nem újdonság ez a nyugati társadalmak számára. Szekularizált világunk általános velejárója ezek. Talán csak a szélsőségek, amelyek mellbe vágóan jelentkeznek nálunk. A politikai erők igen megosz-

ISMERJÜK MEG PAPPAINKAT

Ismerjük meg papjainkat című sorozatunkban bemutatjuk a nyugat-európai magyar lelképásztori szolgálatban működő papjainkat. Bemutatásuk egyben meghívó arra, hogy a külföldön lakó, esetleg ideiglenesen külföldön tartózkodó magyarok, illetve magyarul beszélő fiatalok, tanulók, munkakeresők Magyarországról, a Kárpát-medencéből vagy a világ bármely országából, igénybe vegyék lelképásztori és egyéb szolgálataikat távol a hazától, az idegenben.

Virágh József, a magyar és magyarul beszélő hívek lelkes Londonban és Dél-Angliában. Egész Angliára szóló megbízását 2005. december 2-ii hatállyal Alan Hopes segédpüspöktől, a westminsteri érsekség iktetékes hivatalának vezetőjétől, a nem angol egyházi közösségek lelképásztorainak irányítójától kapta, miután magyar főpásztor, dr. Beer Miklós váci megyéspüspök erre a szolgálatra elengedte, és eleget tett az angliai püspöki kar Magyar Katolikus Püspöki Konferenciához intézett ez irányú kérésének. A Váci Egyházmegye papja.

1963. május 22-én született Budapesten. A pestszentlőrinci (Budapest XVIII. kerület) Erzsébet-telepi templomban keresztelték, itt volt elsőáldozó és bérmálkozó. A helyi Általános Iskola elvégzése után 1977-ben az esztergomi Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium és Kollégiumba került, ahol 1981-ben jeles érettségi vizsgát tett. Ugyanez év őszén jelentkezett a Pázmány Péter Hittudományi Akadémiára, ahol civil, rendes nappali tagozatos hallgató volt. Egy év múlva a hatóságok behívták 18 hónapos katonai szolgálata, amit 1982-től Lentiben teljesített. Leszerelése után, 1984 tavaszán visszatért félbeszakított tanulmányaihoz. A 3. egyetemi tanév közben dr. Bánk József püspök, később érsek, felvette váci megyés kispapnak, és engedélyezte, hogy teológiai tanulmányait a „civil” évek után *Centralista* kispapként folytassa a budapesti Központi Szeplőniumban. 1985. december 8-án, Sztűz Mária Szeplőtelen Fogantatása napján volt az ünnepélyes beöltözése az Egyetemi templomban. A következő évben dr. Belon Gellért püspök lektorává avatta, 1987-ben Marosi Izidor megyéspüspök diakónusává, majd 1988. június 11-én pappá szentelte a váci székesegyházban.

1988-tól 1992-ig káplán a Kispest Wekerle-telepi plébánián, és már első kápláni éve közben bejáróként befejezte az egyetem 6. évét, amivel *Absolutoriumot* szerzett Budapesten. Négy év káplánás után Keszthelyi Ferenc püspök a váci Püspökségre rendelte, ahol püspöki szertartóként (MC) tevékenykedett. Ezután következett az első önálló plébánosi feladata: 1993 őszén főpásztorra bízta három hirtelen megüresedett nógrádi falu - Endrefalva, Szécsényfalu, Pilyin - lelkipásztori ellátását.

Főpásztorra ösztönzésére és dr. László (Leslie) László atya nagylelkű anyagi támogatásával 1994-ben Kanadában, az ottawai Saint Paul University kánonjogi fakultásán két éves posztgraduális kép-

Virágh József

zésbe kezdett. Előbb a László atya által vezetett *Blessed Sacrament* plébánián, majd az egyetem Szeplőniumában lakott. Tanulmányai mellett kapcsolatba került az emigrációban élő magyarsággal, bekapcsolódott a helyi magyar cserkészek munkájába, tanított a Magyar Iskolaiban, lelképásztori kisegítőket végzett Montrealban és Wellandon. 1996-ban a Saint Paul egyetemem

licenciátust szerzett, amihez az ottawai állami egyetem master diplomát is adott.

1996 őszén Keszthelyi Ferenc váci püspök egy évre plébános helyettesítőként Pászto városába rendelte, és a helyi káplánlással közösen, innen gondozta a környező településeken Mátrászőlős, Mátrakeresztes és Hasznos léánygyházakat is. 1997 őszén plébánosként került Tóalmásra, ellátva Szentmártonkát és Szentlőrincét is. Ezekben az években a váci Püspöki Bíróságon jegyző, majd költékvédő, valamint a Magyar Televízióban gyermek-hittan programok szerkesztője és rendszeresen műsorvezetője. 1998-tól 2005-ig, 7 éven át volt plébános Vácraóton és a mellérendelt őrszentmiklósi és vácbotyáni egyházközségekben. Egyházi jogi tanulmányainak befejezésétek jelenleg doktori tézisének elkészítésén is dolgozik, amelynek témája az egyházmegyei zsinat, és amelyet a budapesti Pázmány Péter Katolikus Egyetemem belüli Kánonjogi Posztgraduális Intézetben kíván hamarosan megvédeni.

2005. december 2-án érkezett a londoni Magyar Római Katolikus „Nagyboldogasszony” Főlelkészségre, hogy itt Tüttő György prélatus utódjaként átvegye a londoni és dél-angliai magyarok lelkipásztori szolgálatát.

Magyar szentmisét tart rendszeresen: Londonban, minden hónap első és harmadik vasárnapján 15.00-kor a Mindszenty Házban, 5 Arundel Gardens, London, W11 2LN;

Croydonban, minden hónap 4. vasárnapján 13.00-kor, a St. Gertrude plébánia-templomban, Purley Road, South Croydon;
A többi vasárnapokon vidéken: Reading, Luton, Leicester, Bristol, Brighton-Hove, mindig a negyedévenként, 900 példányban megjelenő, londoni Magyar Római Katolikus „Nagyboldogasszony” Főlelkészség tájékoztatójában közzétett rend szerint.

Érdeklődni: Ft. Virágh József lelkész, St. Dunstan's House, 141, Gunnersbury Avenue, GB - London W3 8LE; Telefon/Fax: 0044-20/8992 2054, E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com -

Cserháti Ferenc

tottak a kérdésben. A szocial-liberális koalíciók idős szakában különösen nehéz a helyzet, mert a liberális politikuskok mindig magukhoz igyekeznek ragadni a kultuszárát, az ideológiai hadállásokat. Határozottan érzékeljük az egyházellenesség kisebb-nagyobb jeleit, annak ellenére, hogy a szegények felé hajló, a szociális igazságosságot zászló lóra tűző egyházak elvileg fontos szerepet tölthetnének az átmenet, a szocialista gazdasági rendszer átalításával kapcsolatos nehézségek kezelésében. Egyre terjed a gondolat: tartsák el magukat az egyházak! Ha tudják. S mi van akkor, ha szegény sorsú hívek tömege tart igényt a vallási szolgálatra? Ami még nagyobb gond: visszacapott, visszaserzett értékeik kezelésére alkalmas és képes

szervezetek alig-alig vannak. Az egyház, amely évszázadokon át kitűnő gazda volt, a modern világban az ilyen típusú humántőke híjjával van. Természetesen a legnagyobb gond a hivatások számának csökkenése, de az is fontos lenne, hogy jó szervezőképességű, gazdálkodni tudó erők legyenek az egyház szolgálatában.

Kísérletet tesz a magyar katolikus egyház a korszerű kommunikációra. Nagy eredmény a katolikus rádió, sajtó jelenléte. A plakátháborúból is megpróbálja kibevinni a részét: a városainkat előntő visszatetozó reklámmezőben üditő színtfoltok az egyház posztterei. Kérdés, milyen a hatékonyságuk. Óriási feladat azonban a közöny felőtörése, a vonzó életpéldák előtérbe-állítása, egyáltalán, a korszerű kapcsolat-

teremtés kialakítása. Fel-tétlenül fontos lenne az családokat szétverő szélsőséges individualizmussal szemben társadalmi elismerést kapjon egy más társadalmi-gazdasági modell, a szociális piacgazdaság elve, a közösségi értékek tisztelete. Nagy kérdés, hogy egy ilyen cél megvalósítását mennyiben segíti a globalizmus világrendezje, és a szélsőséges liberalizmus elterjedtsége a magyar társadalmunkban. A magyar katolikusok számára azonban ez kardinális kérdés. Hiszen az dől el így, hogy társadalmunk miként választ: Vele, vagy Nélküle?

Dr. Botos Katalin, a PPKE Jog- és Államtudományi Karának, a Szegedi Tudományegyetem Gazdálkodási Kara és a Budapesti Közgazdasági és Államgazdasági Egyetem professzora, a „Heller Farkas” Közgazdaságtudományi Intézet vezetője, volt parlamenti képviselő, államtitkár, és ex-miniszter.

Gyermekeknek

OLTÁSRA VÁR A VADÓC

Nagyapa kertjében kinyílt az első hóvirág, kidugták fejcséskéjük az első tavaszi virágok. A kert végében éledezett egy vadalmafa. Március végén a szomszéd oltást hozott nagyapónak, hogy a vackort hozza fából nemes gyümölcsöt termő almá legyen. Gyümölcsöltő Bol-dogasszony tája erre a legalkalmasabb idő. A katolikus egyház ezen a napon, március 25-én ünnepli Urunk születésének hírül adását, az emberi élet megistentésének kezdetét. Az ünnep népies magyar nevével az ebben az időszakban számos gyümölcsfaoltásokról kaptam. A népi kalendárium szerint, ha ilyenkor derűs az idő, jó lesz a termés. Pisti értelmelt hallgatta nagyapa szelid magyarzáit: Az oltás a kertészetben egy olyan eljárás,

amellyel egy nemes növényi részt, vesszőt, rügyet, egy kevésbé nemesre visszünk át, hogy az a nemes rész valamennyi jó tulajdonságát megkapja. Így van ez velünk emberekkel is. Gyermekek-korban mi is kis facsemeték vagyunk, hogy szüleink, tanítóink, hitoktatóink nemes fává neveljenek bennünket. A szomszéd gyerek kíváncsian figyelte a beszélgetést, majd megkérdezte: És mi a feladata a hitoktatónak a mi életünkben? Ők a próféták, akik születésünktől halálunkig mellettünk állnak, Isten helyett beszélnek hozzánk, vezetnek a feléje vezető úton, megszentelik életünket. Ez valóban érdekes, talán ezentúl én is szorgalmas hittanos leszek. Szeretettel:

Judit néni

Fiataloknak

AZ ÉG ÉS FÖLD KÖZÖTT

Jézus a pusztában. A Lélek ösztönzésére megy oda, hogy negyven napon át, böjtölve, magányosan készüljön a nagy Feladatra... És közben megkísértette a sátn. „Vadállatok közt élt, de angyalok szolgáltak neki” írja szent Márk evangéliumában (Mk 1, 12-15). Ez Jézus pusztai élménye, tapasztalata: élet Isten és a sátn között, élni vadállatok és angyalok között. A pusztá kétarcú: egyrészt a veszélyek, a félelem földje, másrészt csend, nyugalom, Isten közelsége. Később, hányszor megismétlődik ez az élmény életében. A pusztá félelmetes lehelete járja át lelkét az Olajfák hegyén, a Getszemáni kertben, a Golgotán. Barátainak, tanítványainak gyáva megfutamodása, tagadásuk, árulásuk mind a pusztá félelmeit, a kísértést idézik. Ez a föld szava, egy kétségbe ejtő kiáltás, ami a kereszten egy fájdalmas, kilátástalan sóhajba torkollik: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem”. De az ég sem marad néma, télen. A mennyei Atya azonosul a keresztre feszítetttel. Húsvét hajnalán

megszólal az ég küldötteiben, az angyalok szavában: „Nincs itt, feltámadt!” Új, egy egészen más élet született: akit felemeltek és keresztre feszítettek, feltámadt, é!

Mi is ég és föld között élünk. Nap mint nap tapasztalhatjuk a csend, a nyugalom törekénységét. Csak egy pillanat s megváltozik minden és megcsap bennünket a pusztá félelmet keltő, fagyos lehelete. Ez a föld szava. De ebben is megtapasztalhatjuk Isten közelségét, jelenlétét. Nem gyógyhat a kísértő, mert hiszen az élet legnehezebb pillanataiban is ott van Ő, aki diadalmaskodott a rossz, a sátn fölött. S ez az ég szava. Nagyokat bukkantunk, mélyre, de ott is és akkor is van remény, van mibe kapaszkodnunk: Isten felénk nyújtott áldó kezébe.

Ösztönözzön, hajtson minket is ebben a nagyböjti szent időben az Ő Lelke, ki a pusztába, a föld és ég közé, azért, hogy minden kísértés ellenére megtapasztalhatjuk Isten jelenlétét. A föld és ég között. Az életben.

Pál atya

„Mi pedig az imádságnak és az ige szolgálatának szenteljük magunkat” (ApCsel 6, 4)

A VERBUM DEI MISSZIÓS TESTVÉRI KÖZÖSSÉG

A Katolikus Egyház egyik legcsodálatosabb jelensége közösségei sokszínűsége, és az a Szentlélek kreativitásának jele. Ez a Lélek az elmúlt században több új közösséget hívott létre, sok embert buzdított és buzdít ma is a megszentelt élet különféle formáira, s mi itt ennek egyik újabb közösségét szeretnénk bemutatni: A Verbum Dei Missziós Testvéri Közösséget. Jaime Bonet atya 1963-ban alapította a közösséget Mal-lorca szigeten, Spanyolországban. 2000 áprilisában szentszéki jóváhagyással elnyerte állandó jogi struktúráját, mint a megszentelt élet új formái közé tartozó Verbum Dei Missziós Testvéri Közösség (Fraternidad Misionera Verbum Dei). A Testvéri Közösség maga három ágból áll: a megszentelt élet élők női és férfi misszionáriusok, akik papok és testvérek, valamint missziós házaspárok. Nemzetközi közösség, amely magába foglal mindenféle életállapotban élő tagokat: egyedül állókat és házaspárokat, fiatalokat és időseket,

egyetemistákat és különféle foglalkozású embereket. Mindnyájan teljesen az evangelizáción szenteljék életüket a szemlélődés, az élet tanúságtétele valamint az apostoli szolgálat által. A nevünk „Verbum Dei”, azaz „Isten Igéje” kifejezi teljes és kizárólagos dedikációnkat: imádkozni, élni és hirdetni Isten Igéjét. Minden nap hosszú időt

Isten bensőséges párbeszédbe von minket Krisztusban. Ebben a személyes találkozásban Isten szeretete lépésről-lépésre átalakítja szívünket és egész életünket. Ez a krisztusi tapasztalat Istennek szentelt életünk boldogságának forrása, és arra sürget minket, hogy igéje elérhessen minden emberhez. Sajátos küldetésünket Pál

A Verbum Dei közösség bemutatóján a budapesti Karizmusok napján, 2005. június 26-án, a máriaremetei templomkertben.

szenteljünk személyes imádságra, csöndes elmélkedésre a szentírás alapján. Hiszen, amikor az Ő szavát meghalljuk szívünkben,

apostol így fejezi ki: „Az Evangélium hirdetője, apostola és tanítója lettem én” (2 Tim 1, 11). Hirdetni Isten Igéjét, annyit jelent,

mint átadni Isten életét és szeretetét, amelyben az imádságunk közben magunk is részesülünk; bevezetni az embereket a Krisztussal való személyes kapcsolatba és Igéje által megtanítani őket Istenre hallgatni. Fontos számunkra, hogy embertársunk belebocsátkozzon Isten Igéjének sajátos dinamikájába (2 Tim 2, 2). Hiszünk az Ige, evangelizációnk fő eszközének hatékonyságában, és ennek mi már számtalanszor tanúja lettünk. Az Ige belülről megújítja az embert, feltárja előtte igazi identitását, újra egyesíti a családokat, célt és értelmet ad a mai megosztott társadalomban és világban.

2002-ben Budapesten megalapítottuk első magyar közösségünket. Az első Verbum Dei misszionáriusok a nyolcadik kerületben kivettek egy lakást, mert az emberek között akarnak élni és jelen lenni. Ez közösségünk egyik jellemzője: embertársaink között élünk és osztozunk életkörülményeinkben, sorsukban. Vágyunk, hogy itt hozzájáruljunk az Istennel való találkozás és az Ő megtapasztalásának helyét minden ember számára. Haragosan felszentelhetjük kápolnákat is, ahol Krisztus jelen van köztünk az eucharishtiában. Ő a forrása minden apostoli-missziós tevékenységünknek. Nem magyar társaink igyekeztek minél hamarabb megtanulni és elsajátítani nyelvüket, hiszen ez a jó ígéhirdetés munkájának fontos eszköze. Viszont arra is rájötték, hogy a magyarok jó nyelvtudással rendelkeznek, és más nyelven is nagyszerűen lehet velük kommunikálni. Így hamarosan elkezdtek működsüket: főleg az egyetemisták és házaspárok körében. Imacsoportokat, lelkigyakorlatokat, közösségi hétvégeket és továbbképzőket tartanak minden korosztálynak.

Czupy Zsuzsanna és Iria Staat misszionáriusok

EGYMILLIÓ IMÁDKOZÓ MAGYAR

„Ha lesz egymillió imádkozó magyar, nem félek a jövőtől” – mondta Mindszenty József bíboros, hercegprímás. Szándékának megfelelően, az „egymillió imádkozó magyar” engesztelő imamozgalmat már rég szorgalmazza az általa létrehozott Mindszenty Alapítvány. Idén a Magyar Katolikus Püspöki Kar is meghirdette az imádság évét. Erdő Péter bíboros egyik beszédében kiemelte, hogy talán még megérjük, hogy lesz egymillió imádkozó a magyarok között. Szőke János szalézi szerzetes, Mindszenty József és más magyar vértanú-hitvalló boldog-avatásának posztulátora nyilatkozta: Az „egymillió imádkozó magyar” akcióba a jelen pillanatban 920.000 személy jelentkezett. Az atya szeretné, ha 2006. október 23-ra, az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulójára összegyűlne az egymillió imádkozó. Ehhez kéri a plébánosok és a plébániai egyesületek vezetőinek segítségét, hogy imáikkal minél többen bekapcsolódjanak ebbe az engesztelő imamozgalmába. Kifejezett imádsággal nincs előírva. Az imamozgalmába bekapcsolódhatnak napi imáikkal az egyes közösségek - imacsoportok, bibliai körök, rózsafüzér-társulatok, papi és szerzetesi közösségek - és minden keresztény hívő. Jelentkezni és érdeklődni lehet: Magyarországi Mindszenty Alapítvány, H-1125 Budapest, Felsővábhegyi út 12; Tel: 0036-1/201-0979; Fax: 0036-1/356-8200; www.Mindszenty.lapja.hu; E-mail: ungmind@vnet.hu címen. Cs.F.

HÁROM NAGYHÉT

Nagy élményt jelentett számomra Rodosz, a Rózsák szigete, San Gimignano, a Tornony város és a mexikói Tehuacan-ban egy kis indián templom, ahol a katolikus szertartásokba beleszövednek az indián hagyományok.

Paleontológiai leletek igazolják, hogy Rodoszon, a török partokhoz közel eső földközi-tengeri szigeten már a kőkorszakban laktak. Bennünket viszont jobban érint mindkettőnk végzete, Nagy Szolimán szultán működése. A törökök 1521-ben elfoglalták Nándorfehérvárt, 1522 karácsonyán pedig elűzték a Rodoszon letelepedett Johannita Lovagokat, és ezzel ott is kezdetét vette a török uralom. De a szigetlakók örültek volna, ha őket „csak” annyit ideje szerencsésítették a „vendégek”, mint bennünket. Boldogan elfogadták volna a 160 évet a majd 400 helyett, amely csak a múlt század elején, 1912-ben ért véget.

Húsvét hetén voltam Rodoszon. Éppen abban az esztendőben, amelyben a görögkeleti húsvét egybe esett a miénkkel. Az addig csak elbeszélésekből ismert színpompás, hosszú, óráig tartó szertartásokat személyesen élhettem át. A falusiak ünnepi előkészületei - a végkimerültség végzett takarítás, meszelés és sütfőzés - a magyar falvak életére emlékeztettek. Azokra az időkre, amikor az egyházi ünnepkör még szerves része volt a családok életének. A talpig feketébe öltözött fejkendős asszonyok hatalmas, lapos tepsiket egyensúlyoztak a fejükön útban a szomszédsághoz, akinek az udvarán fűtötték már a kemencét, hogy megszűsse a foszlós kalácsot, meg a számtalan jobbna-jobb süteményt. Még a temetőkről sem feledkeztek meg. A sírokat elhalmazták virággal, sőt, elhalt szeretteiknek kóstolókat vittek a legjobb falatokból. Mindenki az ünnepnek megfelelően volt öltözve. Kivéve a turistákat, akik a sortnál-is-sortabb feciben vegyültek

„a bennszülöttek” közé, zavartalanul bá-mészakodva, hangoskodva és fittyet hányva a feléjük lövellő szigorú tekintetekre.

A rodoszi kikötőben áll a hatalmas bazilika. Az éjszakába, hajnalba nyúló szertartásokat hangszórók közvetítették a templom előtti térre. A sétálók, a görög kávé szüresölők és a templomból kint-rekedtek így kapcsolódtak be a liturgikus cselekményekbe.

San Gimignano, az égbe nyúló toronyházairól híres toscanai városka valamikor a hiúságok-hiúságát jelképezte. Egy módos polgárnak eszébe jutott, hogy gazdagságát „egyet sűrűlő” toronyházával húzza alá és adja a világ tudtára. Nosza, más sem kellett. Megindult a verseny, aminek igazi hasznát évszázadok-kal később élvezte a kis város, hála a turisták áradatának.

Folytatás a 6. oldalon

INTELEM VEZEKLÉSRE

Mivel e földön jónak lenni oly nehéz erényeid elhagynak, mint az ifjúság, de bűneid utánadjönnek, mint a hű kutya, s ha néán elfáradva az úton leül, mind körüléd telepszik és arcába néz nyugodtan, mintha mondanák: „Nem menekülsz!” s ha néha egyet bottal elkergetsz és messzeversz, kicsit hátrábbhúzódnak, és ha nem figyelsz, megint előjön, kezéd nyalja, s mintha már lelked belső helyein és zugaiban kotorna nyelve ragadósan, sikosan, és érzed már, hogy többé nem kergetheted, s nem verheted, hacsak magadat nem vered, verd! verd! ezerbűn nyelve lobog benned, mint a tűz, és lelked már nem is egyéb, mint ez a tűz: te csak a bűnök teste vagy, mely lábón jár s viszi és rejti, mint legmélyebb lényegét s önbelsőjét, az önzést és rossz végvákat, mint a belpoklos poklát, mely benne rohad és őt is elrohasztja, viszi, mint az örület vak égését, ezt a sivár belső tüzet.

Babits Mihály (1883-1941)

Madridi levél

VÁNDORLÓK

A 60-as években aligha akadt spanyol, akinek ne ment volna barátja-ismerőse Németországba dolgozni. Sokan aztán ott is maradtak. Ugyanakkor lassan, de biztosan csökkent az Amerikába igyekvők száma. Így is egyszer taníjta voltam egy észak-spanyol kikötőben egy tengerjáró hajó kifizetésének: a fedélzeten sötétsapkás férfiak törölgettek a szemüket, lent a parton feleségek, anyák, gyerekek lengettek sírva zsebkendőit.

Nagyot fordult azóta a világ kereké. Spanyolország kivándorlói területből - akarva, nem akarva - felvevő lett. Egy felmérés szerint manapság a spanyolok 40 %-a számítja a bevándorlást a legégetőbb kérdések közé, 59 %-a pedig úgy véli, hogy túl sok a külföldi.

Ugyanakkor bentlakó spanyol háztartási alkalmazottat találni gyakorlatilag lehetetlen, a kellőnél kevesebben pályáznak pincéri állásra, ahol késő éjszakáig dolgozni kell, és sokan választják inkább a munkanélküli segítyt, mint a mezőgazdasági munkát. Másrészt állandóan érkeznek arabok és Szaharán túli négek: a két észak-afrikai spanyol város, Ceuta és Melilla gyöngye határát ugorják át, vagy pedig könnyűvízi járműveken igyekeznek elérni a spanyol partokat sokszor életük árán.

Hivatalos adat szerint Spanyolország lakossága kerek számban 44 millió, s ebből 8,6% külföldi. A marokkóiak több mint fél millióit teszik ki, s csak pár ezerrel alacsonyabb az ekvatoriak száma. A harmadik helyen a románok állnak 300.000 fővel, őket a kolumbiaiak követik 270.000-rel. A következő helyet az angolok foglalják el, de lényegesen különbséggel: többségük, mint a németek és franciáké, nyugdíjas, aki jobb éghajlatot, nyugodtabb környezetet és kedvezőbb árakat keresett, míg a bolíviaiak, bolgárok (93.000) és ukránok (66.000) munkát keresni jöttek. Van olyan dél-spanyol község, ahol a 17.000 lakos 70 %-a nyugat-európai nyugdíjas. Nem akarom az adatokat szaporítani, csak azt teszem még hozzá, hogy a marokkóiak és a románok többsége az építőiparban, a latin-amerikai nőké háztartásokban, a vendéglőiparban és a kiskereskedelemben dolgozik, amiben szerepe van a közös nyelvnek.

A dolog természetesen sok problémát hoz magával: lakás, munkakeresés, béllétkedés, tanulás. (A lányom marokkói nőket tanított spanyolul írni-olvasni, - de a jelenség nyomot hagy a bűnözési statisztikában is.) Így aztán a spanyol püspöki kar körlevelet is adott ki. A bevándorló nem lehet egyszerűen „olcsó munkacsoport”, - hangsúlyozza, mindnyájunknak együtt kell építenünk a lakónegyedet, a várost, az Egyházat, a világot. A bevándorlók jelenlétét nem szabad egyszerűen problémának, még kevésbé veszélynek, vagy fenyegetésnek tekinteni. Le kell győzni minden népi, kulturális, politikai vagy vallási előítéletet. Meg kell őket ismerni, közeledni kell hozzájuk, tisztelben kell tartani szokásaikat, hiszen ugyanazok emberi jogaik és méltóságuk. Sokan közülük katolikusok, de vannak anglikánok, protestánsok és ortodoxok is, meg kell találni a felekezeti dialógus útját, még ha ez nem is könnyű.

Ma még ott tartunk - jegyzem meg, hogy mind egyenlők vagyunk, de egyesek „egyenlőbbek”, mint mások.

Rónai Zoltán

Kéziratokat, fényképeket nem őrzünk meg, nem küldünk vissza.

A szerkesztőség

HA NEM TE, KI SEGÍTSEN?

Jókai Anna versimái

A hívó ember, ha bajba jut, imádkozni kezd, Isten segítségét kéri. Am szekularizált világunkban, a maholnap missziós területté váló Magyarországon szokatlan jelenségnek számít, ha valaki vallásos érzelmeit nem csupán kinyilvánítja, hanem hangot is ad annak. Ezért jelentenek örömteli meglepetést számunkra Jókai Anna versimái, amelyeket a Virágvasárnap alkony című kötetben gyűjtött egybe s adott az olvasók kezébe.

Miért is van szükségünk az imádságra, a megtérésre? Mert az emberiség tehetetlenül sodródik, zuhan alá a bűnbe. Oly korban élünk, amikor „végre nincs élet”, „végre nincs reményesség”, „végre nincs szeretet”, „végre, végre nincs hit sem”, amikor „sirathat az Atyaisten”, amikor a sáttánnal együtt mondjuk magunk is: „Jaj de jó a rossz” - olvassuk megdöbbentően a költő láttelepét A sáttán örül című versében.

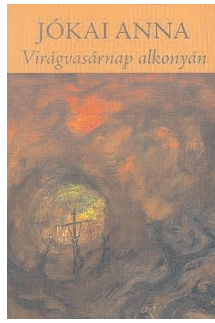
Ez a fájó gondolat ihletti a kötet többi versét is.

Az *Ima kétezer küszöbén* című versében megrázó képet fest arról a létállapotról, amelyet átözönlünk az új évezredbe. Hoztuk a tagadást, hoztuk a lelki kiüresedést, környezetünk esztelen romlását, a kísértéseket, hoztuk elesettségünket. Segítségért e legfőbb hatalomhoz, Istenhez folyamodunk. „Mert kihez forduljon végére az ember?” Az Ő segítségével mely helyre hozhatjuk hibánkat. Biztató jelet kér, cselekvéseink irányának korrekcióját, hogy magunkra találjunk, hogy Hozzá visszataláljunk.

Az *utódokért* írott versimájában Mária-anyácska közbenjárásáért esdekel. Az olvasóban a Loretoi lírána szép megszólításai idéződnék fel, csodálatos jelzők, metaforák, amelyekkel elhalmozza az Isten-gyermek anyját: Te legboldogtalább Boldogsasszony, Te legkifosztottabb Kincs-tár, Te leggyöngédebb Dorgáló, Te legkönyörültebb Parancsvégrehajtó, Te leggazdagabb Megrabolt... Az Ő közbenjárását kéri a semmitől viselő lányokért, a szellemi koraszülöttekért, az abortusszal gyilkoló tudatlanokért, a nincstelenekért, az egy helyben járdokért, a teremtéstől elkedvetlenedett fiatal férfiakért... Értük is van esdeklő szava: „lásd meg bennük is, bennük is Tennen Fiadat!” Bűneink végtelenek tűnő lajstroma ellenére sem veszett el a remény, hisz a másik oldalon ott vannak a kevesek, az elszánt cselekvők, a zajtalan ténykedők, a Törvényfogyatkozó örei. Ott a Költő s ott vannak a névtelenek, „a milliárdszor milliárd volt” és „lesz” élő élet!

Ugyanez a litániás gondolati és szerkezeti felépítés jellemzi az *Ima könnyű búcsúért* című verset is, amelyben az evangéli tárgyak, kötődések, mindaz, amihez ragaszkodtunk e földi életben, eltörpülnek, jelentőségüket veszítik a nagy utazás előtt.

Nem olvashatjuk megrendültség nélkül a karácsonyi Jézus-babához imá-

kozó, gyöngédségre és szeretetre szomjázó gyermek kérés, könyörgő szavait. Imája vád mindazokkal szemben, akik mindentől eltávolították, elnémították, mindenből kirekesztik őt. Társatlanságában lelke mélyéről fakad a kérdés: „gyere hozzám játszótatársnak, / akkor is légy, ha nem látlak”.

Isten kegyelme, könyörületessége az átkozottakra is kiterjed. Azokra is, akik végtelen szenvedést zúdítottak az emberiségre. Ők, a huszadik század diktátorai, akik, sajnos, nem előzmény és nem utód nélküliek a történelemben. „Könyörülj rajtuk és könyörülj rajtunk” - kéri a költő - hisz elég volt, elég volt az Isten és ember elleni merényletekből. Ezek közt is a legborzasztóbb a magzatgyilkosság: „halált szül az, aki életet szülni nem mer” - kiáltja a világba a kárhozat súlyát, terhét a költő.

A kötet egyik legfénylőbb csúcsa - ha egyáltalán szabad bármiféle rangsort is föllátni - az *Ima az emberiségért* című oratórium. A nagy zenei alkotások példájára és csodálatos architektúrájú költemény is négy tétele épül. Angelos, Archangelos, Arche és Ő, azaz Jézus Krisztus küzd az emberért, aki a Gonosz hatalmába került: magatehetetlenül hanyódi, gyilkosok hadavá züllött, csalók hálózába került. Az Isten-től elfordult ember számára „a célnak nincs értelme, az értelemnek nincs célja”. Szavainkat, tetteinket, érzéseinket, gondolatainkat, akaratunkat a győzelme fölött vígadó Gonosz vezérli. Az angyalok szavaiban az Istenégy könyörög, kér irgalmat, kér figyelmet szolgál által.

Ők, ha megtagadtuk is, akkor sem hagytak magunkra. A tételek záró könyörgésük - láss meg, hallgass rám, ismerj fel - int a megtérésre, szavaikban az Istenégy

könyörög, kér irgalmat, kér figyelmet számunkra szolgálja által. A negyedik tételben Ő, azaz Jézus Krisztus, aki „vagyok, voltam és leszek” fordul az emberhez. Haragunkkal szemben is áldásra emeli kezét. Ha megtagadtuk is, nem létezővé, meg-nem-történtté akkor sem tehető, emberi testet öltve egyszer s mindenkorra megváltott bennünket. Előttünk tehát a választás lehetősége: semmi vagy minden. Rajtunk múlik, hogy mely úton haladunk tovább.

„Jaj de jó a rossz” világában sem lehet úrrá rajtunk a kétségbeesés. Hála-ének hagyhatja el ajkunkat, mert „nem hagyta cserben Égszüllött a Földet”, „az Erő győz az Ellenerőn” - hozsanna, hozsanna, hozsanna. A költeményekből, végkicsengésükben, ott rejlik a hit ereje, ott a remény és a szeretet mindent legyőző hatalma, bizonyossága. Elsetségünkben, bűnbe sodrottóságunkban is van kihez fordulni.

Ezt példázza az *Ima Magyarorszáért* című, gondolatfűzésében nemzeti himnusz - Kőlcsey Ferenc Hymnus-át - idéző megrázó költemény is. Elősorolja mindazt a csapatot, szenvedést, amit a magyarságnak el kellett viselnie az utóbbi évszázadban. Az „Öregisten, Nagyisten” megszólítással indított „leltár”-t refrénszerűen ismétlődő költői utón zárja - (csak csendesen...) -, mintegy sugallva, hogy a nemzetelene gonosz szándékoknak, cselekvéseknek ma sincs vége. Az imavers záróakkordja mindannyiunk óhaját foglalja magába: „törvényt vezessen / hogy e kis nép oda ne vesszen / át ne lyukadjon helyünkön a tékép / serkentsd fel szolgád a Magyarok Istenégy / kend meg könnyektől elhomálylott szemét / küldd le a magasból újra e véres-veles földre / tartsd közöttünk szellemét most és mindörökre.”

Jókai Anna versimái a magyar irodalom szakrális vonatlatának sorába tartoznak. Költeményeiben népünk vallásos lelkiülete párlódik le, az őszinte megnyilatkozás, amely eleinknek meghatározó vonása volt, az a partatlan kitarúkozás és önátadás, amellyel Mária országának hű polgáraitként Istenhez fordultak. Zsoltáros hangulatú, az Ötestamentum szvenedélyességét idéző verseinek helyet kell kapniuk a magunk életében, hogy belőlük hitet, erőt, önbizalmat meríthessünk magunknak s nemzetünknek.

Máriás József

Jókai Anna: Virágvasárnap alkonyán, versimái, Széphalom Könyvműhely, Budapest 2004.

Londoni levél

AGYÓ - ITT LONDON

Hatvanhat évi sugárzás után megszűnt a BBC rádió magyar nyelvű adása. A munkatársak még ott szorgoskodnak a magyarországi helyiségekben, a hangarchívum gazdag anyagát rendezik, katalógizálják, ugyanis minden felvételből másolatot kap az Országos Széchényi Könyvtár és a Magyar Rádió. De az év végén szélnek eresztik a magyar, lengyel, cseh és szlovák rádiósokat. Az adás 1939-ben azzal a céllal indult, hogy Goebbels náci propagandáját ellensúlyozza. Ezt sikerrel tette, mert a BBC tárgylágossága, például az, hogy a második világháború idején a hadi helyzetet úgy taglalta, hogy a brit és szövetséges veszteségekről is őszintén hírt adott, széles körben népszerűvé tette a BBC-t. A háború végetével, a koalíciós időkben csökkent az addó jelentősége. De a fordulat éve, 1948 után egyre inkább elmeresedett a hidegháború, és a Nyugattól elzáró Magyarországon ismét óriási jelentősége lett a londoni adásnak, híreinek, magvas és kiegyensúlyozott kommentárjainak. Kiváló erőket dolgoztak London szívében, a hatalmas Bush House-ban, régebben a jogtudós Marton Endre, Pálóczi-Horváth György, Körmendi Ferenc, a történész Iványi-Grünwald Béla, az író Körmendi Ferenc, Mikes György, majd Cs. Szabó László és Katona Pál, Urbán György, 1956 után Határ Győző, Schöpflin György és mások.

A forradalom alatt, majd annak levezését követően, bővült az adásidő, rovatok indultak. Hetente jelentkezett a vallásos nyugodóra is, váltakozva hangzott el katolikus és protestáns műsor, a zsidóság legnagyobb vallási ünnepein pedig egy londoni magyar rabbi szolt a híveikhez. A BBC katolikus papja hosszú években át Mindszenty bíboros hajdani rabtársa, a hitéért az ÁVO kezén sokat szenvedett Mgr. Ispánki Béla pápai prélatus volt. A felvételeket általában én vezetem, tehát végighallgathattam érdekes teológiai vagy etikai fejtegetéseit. A protestáns adások negyedórájában nyugdíjba vonulásáig a Hollandiában végzett, nagyműveltségű református lelkész és teológus, Varga Sándor ült a mikrofon elé.

A búcsúzásra készülődés több ízben is visszatekintettünk a BBC magyar adás évüzedes munkájára, és mindig említést nyert, hogy a külföldi magyar rádiók közül egyedül a BBC-nek nyilatkozott, adott interjút az amerikai követségről, sok éven át tartó ottani szobafogságából Nyugatra kiérkezett Mindszenty bíboros. A Magyar Osztály vezetője, Rentoul Ferenc utazott át Bécsbe, hogy a Pázmáneumban meginterjúvolja a magyar egyházfőt. A bíboros igen megfontoltan beszélt, hosszan gondolkodott a mondatai, vagy a mondatrészek között, szabatosan és emelkedett stílusban fejezte ki a mondanivalóját. Rentoul Ferenc nagy öröme az azzal kezdte az interjút, hogy köszönetet mondott a BBC-nek a pontos, elfogulatlan tájékoztatásért, és az igazság mindenkor kimondásáért, amivel lelket öntött magyar hallgatóiba a nehéz évek során.

A rendszerváltásig igen nagy volt a BBC magyar műsorainak a jelentősége, mint ahogy a hosszabb addásidővel és lényegesen nagyobb rádiós-gárdával rendelkező Szabad Európa Rádió is fontos szerepet töltött be. A BBC 1990 után már Budapesten nyitott iroda segítségével, mintegy nyolcvan százalékbán Budapestről szóródott el, fiatal munkatársakkal készítette magyar műsorait, s első ízben kezdett behatóan foglalkozni a magyar belpolitikával is. De ekkor már a magyar rádió szabadon működhetett, tehát idővel csak az értelmiség és a politikusok egy rétege hallgatta a londoni adásokat, a hallgatottság visszaesett. A BBC fontolgatni kezdte a brit Külügyminisztérium, tehát az

Folytatás a 6. oldalon

MAGYARORSZÁG A HIDEGHÁBORÚBAN

A rendszerváltás óta egyre több kutatómunkát szentelnek a világháborút követő korszak politikai elemzésének. A tanulmányok között kiemelkedő helyet foglal el Borhi László „Magyarország a hidegháborúban” című kötete, amelyet a múlt év közepén jelentett meg a tekintélyes budapesti Corvina Kiadó. Borhi László a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének tudományos főmunkatársa, akit vendégtanárként több amerikai egyetem is meghívott előadóknak. Borhi kiváló ismerője a korszaknak, amelyről közel fél tucat könyvet jelentetett meg magyarul és angolul. Az igen gazdag dokumentum-anyagot kiegészítette, hat fejezetből álló kötetben szinte napról napra megelevenedik az 1945 és 1956 közötti korszak, amelyben Magyarország ugyancsak közkatona szerepét töltötte be a két világhatalom, az Egyesült Államok és a Szovjetunió közti versengésben, de az 56-os forradalom és szabadságharc idején már a fegyveres összecsapás lehetősége is kirajzolódott Washington és Moszkva között, ami azonban a szuezi válság miatt teljesen más irányt vett. A szerző mintegy kvintesszenciáját nyújtja a korszakról napvilágot látott hiteles nyugati és immár egyre több keleti tanulmánynak, majd ezekből olyan történelmi következtetéseket von le, amelyek nemcsak a múlt pontos megismerését segítik elő, hanem az elkövetett

hibák, melléfogások, torzítások feltárása révén fogódzókat nyújtanak a jövőt illető eligazodásnál is, hiszen a vasfüggönytől keletre eső térség demokratikus átalakulása távolról sem halad zökkenő mentesen.

Borhi László egyetért a kommunista hatalomátvételekről készült tanulmányokkal, amelyek szerint a kommunizisták fokozatosan rákényszerítették uralmukat a térség államaira, de a taktikai országokként változott. Kezdetben ugyanis a helyi kommunista vezetők - Moszkva utasítására - figyelembe vették az adott ország belső helyzetét, de az első pillanattól kezdve az a világos szándékkal léptek koalícióra polgári pártokkal, hogy a demokratikus elvek megsemmisítésével kizárólagos hatalomra tegyenek szert. Ebben természetesen kulcsszerepet játszott a Szovjetunió, hiszen csapatai megszállva tartották Európa keleti felét. Magyarország esetében Moszkva ugyan nem avatkozott közvetlen be a belpolitikába, hanem helytartóira támaszkodott, ellátta őket utasításokkal és csak olyan esetben lépett közbe, amikor ezek nem voltak képesek egyedül úrrá lenni politikai ellenfeleiken. Így a szovjetvezetők nyomásyakkal, fenyegetésekkel és erőszakszerveinek a felhasználásával döntöttek el fontos belpolitikai csatákat. Borhi László ezzel magyarázza, hogy a számbeli fölényben lévő demokratikus pártok alig mertek ellenállást kifejteni a kommunizisták követeléseivel szemben.

LIBERÁLIS IMA

„Jöjjön el az én országom” - szólít meg a kísértő szava innen is, onnan is, ha kilépsz az utcára. Nem különbözik ez sokban az áruházláncok plakátjainak csábító képigéreteitől és hangos terrorjától, s nem különbözik ez szinte semmi-lyen ama pusztai kísértő szavától, aki ily módon igyekezett behálózni Jézust, megmutatva neki a világ valamennyi országát és azok gazdagságát: „Mindent neked adom, ha leborulva imádsz engem”.

Mert a kísértő szava mindig istentelen. Illetve önistenítő. Arra csábítja a gyarló embert, hogy Istent félreállítva, ön maga lépjen a helyébe, s hogy aztán szelíd, gondviselő, szolgáló uralmát felváltva, pénzt, paripát, fegyvert magához oroszva hatalma alá hajtson másokat. Hogy kikaparja a gesztenyét mások elől, hogy az „én” mámorában tobzódva az erkölcsatlenség, a hűtlenség, a részvétlenség, az önzés fegyvermemében megteremtse külön bejáratát, privatizált, fizikai és biológiai jólétét.

A pártplakátok a liberális ima így folytatódik: „Magyarország, ahol mindenki az eszével gondolkodik”. Provokál és kijelentés, sugárzik belőle a gúny, a fölényes gőg: Hát lehet gondolkodni mással is, hittel, reménnyel, áldozattal? Te hiszel ilyen „blöfföt”?

A legtovább a katolikus egyház szállt szembe az egyre erősödő diktatúrával. A kommunizisták is jól tudták, hogy az egyház erkölcsi, szellemi tekintélye és nemzetközi kapcsolatai folytán nem lesz könnyű ellenfél, ezért semmilyen eszköztől sem riadtak vissza megterése érdekében. Forderlatosan közelítettek áldozatokhoz: kezdetben úgy állították be a vallás elleni harcot, mintha az egyház támadna, és ők csak jogos önvédelemből cselekednének.

A szerzetesrendek feloszlása, az egyházi iskolák átalakítása, majd a Bíboros elleni per már a fékevesztett terror önkényeskedésének bizonyítéka volt, mintegy tanúsítva azt az önteltséget, amelyben azt hitték, hogy többé semmilyen erő sem állhatja útját az ország szovjet mintára történő átalakításának.

Borhi László 350 oldalas könyvének zárófejezetében röviden kitér a kommunizmus bukására is, összehasonlítva az 1956-ban és 1989-ben előállt helyzetet. Mint írja: „két tényező magyarázza, hogy 1956-ban Hruscsov nem engedte el Kelet-Európát, 1989/90-ben viszont Gorbacsov már igen. Egyrészt, mert a két politikai gyökeresen másként látta a világpolitikát. Másrészt 1956-ban Kelet-Európa hasznot hozott az orosz birodalomnak, 1989-ben pedig már nem. Ez a számvetés meghatározó jellegű volt az 1945 utáni szovjet jelenlét - vagy távollét - szempontjából Kelet-Európában.”

Vincze András

Majd még hozzátesszik a plakátszerzők: „A politika túl komoly dolog ahhoz, hogy giccset csináljunk belőle. Túl komoly dolog ahhoz, hogy hamis illúziókkal traktáljuk az embereket. Túl komoly ahhoz, hogy mellébeszéljünk.” A politika, tudjuk jól, a köz ügyeivel való foglalkozást jelent. Mi is a giccs akkor a liberális ismerzők szemében? Minden, ami az egoista észjárásom túlmutat, minden, ami régen összetartott egy nemzetet, a hagyomány, a múltból származó tapasztalat, az egész történelmünk, amely nem egyének, hanem közösségek küzdelmeire épült, giccs az emberek hite abban, amit remélnek, amiről álmodni mertek, amit tettek a másikért, giccs mindaz, ami fékezi a korlátatlan szabadságot. Giccs a nemzet, a család, giccs a férfi-nő párkapcsolat, s e másság tiszteletét kurtóló énországban bizony - kiáll a lóláb! - giccs a másik ember is. De a legfőbb giccs számunkra persze Isten, és minden, ami vele kapcsolatos (egyház, papság, templomok, iskolák, ima). Hiszen az énországban csak az ego a lényeges, és nevétségesen fölösleges a szolgálat és a felelősség. De akkor vajon miért van szükség ehhez egy országra? - kérdezhetnénk. S mi szük-

A Szentsek sajtóirodája

A MOHAMEDET KIFIGURÁZÓ KARIKATÚRÁKRÓL

„Az emberek közötti együttélés a kölcsönös tisztelet légkörét kívánja meg.” Nem lehet a szólás- szabadságra hivatkozva megsérteni a hívő emberek vallásos érzületét: ezt hangsúlyozza a vatikáni sajtóiroda február 4-én közzétett nyilatkozata. A közlemény arra az igényre válaszol, hogy a Szentsek foglaljon állást a Mohamedről egyes európai lapokban megjelent karikatúrák ügyében, amelyek az iszlám világ heves tiltakozását váltották ki.

„Az Emberi Jogok Nyilatkozata által szentesített gondolkodási és véleménynyilvánítási jog nem terjedhet ki a hívő emberek vallási érzületének meg-

sértésére” - nyilatkozta Ciro Benedettini, a vatikáni sajtóiroda igazgatóhelyettese. „Ez természetesen minden vallásra érvényes.”

„Az emberek közötti együttéléshez a kölcsönös tisztelet légkörére van szükség, hogy segítse a békét emberek és nemzetek között” - folytatta Benedettini.

„Az éles kritika és a másikat kinevetésének egyes formái az emberi érzékenység hiányát jelzik, s egyes esetekben megengedhetlen provokációt jelenthetnek. A történelmet olvasva látjuk, hogy nem ez gyógyítja be a sebeket a népek életében” - tette hozzá a sajtóiroda képviselője.

A tiltakozó reakciókkal kapcsolatban Bene-

detini elmondta: „Egyetlen ember, vagy egyetlen sajtóorgánom által elkövetett sértést nem lehet az adott ország köztisztviselőinek felróni, amelyek tisztségviselői azonban felléphetnek, s kötelességük is fellépni ezek ellen, az ország törvényei szerint. Az erőszakos tiltakozások ezért éppúgy elítélendőek. A sértésre adott válasz nem lehet idegen a vallások igazi lelkiületétől: az akár tettekben, akár szavakban megnyilvánuló türelmetlenség, akár cselekedetként, akár válaszreakcióként indul is ki, mindig komoly fenyegetést jelent a békére”.

RV/MK

HÁROM ...

Folytatás a 4. oldalról

Azon a napon viszont, amikor ott jártam, nem a hiúság dominált. Ellenkezőleg, a vezeklés, a bűnbánat és a befelé fordulás. Nagypéntek volt. Késő délután mindenki a Piazza felé vette az útját. Várták a vezeklők menetét. És amint megpillantották az első alakot, az imént még hangos, vidám sereg hirtelen elhallgatott. Tisztelettel vegyes kíváncsisággal nézte a vezeklőruhás, szótlanul közeledő csuklyás menetet. És ahogy a templom felé tartva elhaladtak a tömeg mellett, mintha komolygúg hatott volna a körülállókra.

A világ minden sarkából jövő turisták és a helybeliek sokasága elgondolkodva, csendesen osztani kezdett. Nagypéntek mélysége hatott még azokra is, akiknek ez a különös „felvonulás” nem jelentett mást, mint otthon elmondandó ritka úti élményt.

Tehuucco észak-mexikói kis település. Katolikus templomába havonta egyszer látogat el a nagyon messziről jövő pap. Az év nagy részében „helyettese” a lakosság által megválasztott „falu bölcse”. Ez a jó megjelenésű, idős férfi magyarázta el nekünk, tolmács közvetítésével, a nagyböjt jellegzetességeit.

Míg hűshagyókedd a vigágás napja, hamvazó szerda reggelén az imént még mulatozók elindulnak a negyven napos vándorlásra, zarándokútra. Aki kér valamit, hálás a csodálatos gyógyulásért, vagy akinek „van min elgondolkodnia”, negyven napon át járja az úttalan utakat,

ség van politikára és politikusokra? Hiszen köz nélkül közös ügyek sem léteznek. S ki vágyna ezek után arra, hogy e nemzetföltöti „szuper-ego” vegye vállára ügyeit? „Jöjjön el a te országod” - tanította Jézus az apostolokat jól imádkozni Isten országáért. Azért az országáért, amelyet a közösség békeje, szeretetegysége teremt meg az isteni örök törvények fundamentumán. Ahol nem giccs az ima, nem giccs a hit, remény, szeretet, ahol nincs gyűlölködés, és ahol a fegyverekből ekevasat kalapálnak.

Ha csak egyet is kihagyunk ezen alkotókövekből, megdől az ország épülete. Egy ideje úgy tűnik, minden építőanyag elfogyott, de legfőképp az összekötő elem: az erkölcs és az érték. Helyébe az istenkáromlás, a lélekgyűlölet lépett. Ajtódtban a kísértő, vigázz! Szavaival hiú egyódot simogatja, és tal lencsét ígér, miközben belerüg legszentebb érzelmeidbe!

Toldi Éva, Veszprém

a sívár, vízben, élelemben szegény vidéken. Az este közeledtével élelemért kopogtat be az idegen házakhoz, hogy másnap folytassa vándorlását. Negyven nap után rongyosan, fáradtan ér vissza a falujába. A templom előtt fogadják, de nem engedik be. Szakadt göncét, köpönyegét, takaróját, fejedőjét a templom előtt álló kis kereszt elé dobja. S amikor már minden vándor odahordta jelkelt holmiját, az egész halmot meggyújtják, világosan elégetve minden rosszat. A vándor megmosakszik, tiszta ruhát ölt, most már ő is bemehet a templomba, hogy a papot helyettesítő falu bölcse vezetésével rója le tiszteletét a katolikus szentek és ősei kiválasztottjai előtt. Aztán kezdődhet az evés-ivás, mulatozás, hiszen maga és világa előtt is kiálta a próbát.

Bitskey Ella, Sarasota, Florida

AGYŐ - ITT...

Folytatás a 5. oldalról

adófizetők pénzéből működtetett kelet-közép-európai adások leállítását. „Hallgassák a magyarok a BBC angol nyelvű világszolgálati műsorait” - hangzott az érv. „Még nem tudnak olyan sokan angolul” - válaszolta a fennmaradásáért küzdő magyar adás főszervezője.

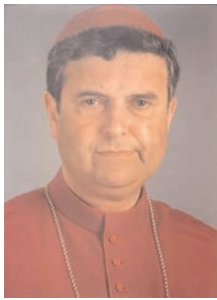
A közelmúltban azonban nagy stratégiai értékelés indult meg a BBC-nél, több ezer fős elbocsátások kezdődtek el, és a politikai tanácsadók szűkségellenek vették a magyar, a lengyel, a cseh és a szlovák műsorok folytatását, végül kilenc adás megszüntetéséről döntöttek, hogy az így nyert pénzzel egy új arabnyelvű BBC-tévét alapíthassanak.

Mi tagadás, bárhogy berzenkedem múltam egy részének eltörlése ellen, az ellen, hogy negyvenévi BBC-munka után nem viszt több utam a Bush House nyolcadik emeletére, ahová a zegzugos folyosókon álomban is eltaláltam volna, a BBC magyar nyelvű adásának már csak viszonylag kevés értelme volt. Ehhez hasonló tárgyilagossá, kiegyensúlyozott rádiózás még nem nagyon található Magyarországon, de az igyekezett jelei mutatkoznak, nem egyszer olyan budapesti rádiósoknak köszönhetően, akik a BBC-nél tanulták a mesterséget az utóbbi tíz év során.

Mindent megfontolva, azt kell mondanom, amit az emigráns magyar irodalmi folyóiratok szerkesztői, például Párizsban Méray Tibor és Münchenben Borbándi Gyula mondtak, amikor több évtizedes munka után az utolsó szám került ki a kezük alól: „a mór megtette kötelességét, a mór mehet...”

Sárközi Máttyás

HÍREK - ESEMÉNYEK

Jakubinyi György érsek 60 éves

A Gyulafehérvári főegyházmegye főpásztora február 13-án töltötte be életének 60. esztendőjét. 1974-től - 20 éven át - a gyulafehérvári Hittudományi Főiskola tanáraként a papságra készülők oktatásában és nevelésében dolgozott, majd 1990-től, mint segédpüspök

részt vett a főegyházmegye kormányzásában is. 1994-től, immár 16-ik éve a főegyházmegye Főpásztor. Tevékenységében kettős kihívásnak kell megfelelnie: örököndnie kell egyrészt a keresztény hit megtartása és elmélyítése főként - mai globalizáló világunkban, másrészt híveinknek magyarságukban a szülőföldön való megmaradása fölött, amely nem kis feladat. E kihívások közepette tevékenységét főleg a következők hatják át: az egyháztól elkobozott javak, épületek, kultúrkinccsek visszaszerzéséért vívott küzdelem, a II. Vatikáni zsinat szellemének meghonosítása a főegyházmegyei zsinat megtartása és határozatainak végrehajtása által, új templomok építése, a régiek fel-

újítása, katolikus intézményeink és iskoláink újrászervezése - írja köszöntő levelében a főegyházmegye segédpüspöke, Tamás József általános érseki helynök és hozzáfűzi: Bibliikus teológiai munkásságáért méltán avatták 2001-ben a Babeş-Bolyai Tudományegyetem díszdoktorává; a katolikus egyház és az erdélyi magyarság érdekében végzett tevékenységéért pedig méltán kapta 2002-ben a Stephanus díjat, 2003-ban a Fraknói Vilmos és a Bethlen díjat.

Az Életünk szerkesztősége tisztelettel köszönti Erdély Főpásztorát hatvanadik születésnapja alkalmából: ad multos annos. Életére és munkásságára a jó Isten bőséges áldását kéri. Cs. F.

A portugál köztársasági elnök, *Jorge Sampaio* a portugál Köztársasági Lovagrend parancsnoki rangjával tüntette ki Kondor Lajos verbita szerzetest. A magyar szerzetes, aki a fatimai pástortgyermekek szentté avatási perének viceposztulátora, öt évtizedes munkájáért kapta a kitüntetést.

A kitüntetést *Frei Vitor Melícias OFM*, a lovagrend nagykancellárja adta át január 18-án, szerdán este Lisszabonban. A ceremónián jelen voltak többek között *Serafim Ferreira da Silva* leiria-fatimai püspök, *Amândio Tomás* az Apostoli Nunciatúra képviselőjében, *Jean-François Lantheaume*, a Portugál Katolikus

Egyetem rektora, Ausztria és Magyarország nagykövetei, valamint a verbita tartományfőnök, *José Augusto Leitão*.

Kondor Lajos kitüntetése

Kondor Lajos 1928-ban született Csikvándon, 1954 óta él Portugáliában, ahova előjárói küldték. 1956-ban találkozott először Lúcia nővérrel, s ez egy hosszú küldetés kezdetét jelentette. Fatima történetét és irodalmát, elsősorban a tavaly februárban elhunyt Lúcia nővér írásait terjeszti szerte a világon, különösen Közép- és Kelet-Európa országaiban.

1961-ben nevezték ki a pástortgyermekek szentté avatási pere viceposztulátorának. 1978-ban az akkor leirai püspökkel, *Alberto Cosme do Amarallal*

SZÁJRÓL SZÁJRA

A kávéról

Származásáról, felfedezéséről ez a kedves anekdota maradt fenn: Abesszíniában - a mai Etiópiában - történt hajdanában, hogy egy kecskéket legeltető pástortpanaszkodni ment a közeli kolostorba. Elmondta, hogy kecskéi éjszaka sem lelnék nyugodalmat, ugrálnak, futkároznak, a fáradság minden jele nélkül. A szerzetesek utánajártak a doznak és ott, ahol a kecskék legelni szoktak, sötétzöld növényt találtak, zöld, sárga és piros cseresznyére emlékeztető gyümölcsevel. Szedtek belőle egy szakajtóra valót és a kolostorban főzetet készítettek belőle, majd a főzetet megtették. Legnagyobb meglepetésükre ők sem érezték semmi hajlandóságot az esti alváásra, és virrasztva imádkoztak reggelig.

Ezzel a rövidke mesével „tisztáztuk” is a kávé felfedezésének történetét. Most már csak a nevé kellene - származását illetően - megmagyarázni. Azt tudjuk, hogy a nyugati világba török közvetítéssel érkezett.

Eredetileg azonban arab neve volt, és pedig *Kahwah*, ami erőt jelent. Ebből lett a török *kahvé* és a későbbiek során a német *Kaffee*, az angol *coffee*, az olasz *caffè*, a francia *café*, sőt még az orosz *kaphe* is. Természetesen a mi kávénk is innen származik.

Van azonban egy másik magyarázat is, amely a nevet *Kaffa* város nevéből vezeti le, de tudósok ezt is a mesék világába sorolják.

Az első kávé szállítmányok a tengeri kikötők és közeli városok útján érkeztek

Európa nyugati vidékeire. Feljegyzések szerint Oxfordban 1650-ben, Londonban 1659-ben, 1663-ban Amsterdamban és Den Haagban nyíltak kávéházak. De minket természetesen az érdekel a leginkább, hogy hozzánk hogyan érkezett el a kávé. Persze a törökök hozták a kávéivás szokását hazánkba és néhány évvel Buda török megszállása után a *defterdaro*k (pénzügyi hivatalok vezetői) adójástromában már szerepelnek budai és pesti kávézők - *kahvé hánék*. Ne gondoljunk itt a későbbi kávéházakhoz hasonló lokalitásokra, ezek csak amolyan szerény kávéházak voltak, többnyire a török fürdők közelében, csak török használatra. A korabeli Magyarországon még sem a nemes, sem a közember nem iszik kávé, török szokásnak tartja. A kávéház szó is csak a XVIII. század elején tűnik fel nyelvünkben. Sőt a „kávé” szót is csak 1655-ben írta le először magyarul Zrínyi Miklós a *Szigeti veszedelemben*. Az első híres magyar kávéfogyasztó Bethlen Miklós volt, aki önéletírásában beszámol arról, hogy étkezések után olykor kávéét ivott.

Szólni kellene még *Franz Georg Koltschitzky*ről, aki Bécs török ostroma idején szerzett érdemeiért ajándékba kapta a visszavonuló törökök által hátrahagyott kávéét. De ez már a bécsi kávéházak történetéhez tartozik és erről - talán - majd máskor bővebben.

Közreadta:

Ramsay Győző

együtt találkozott II. János Pál pápával, hogy hivatalosan is megkezdődhessen a boldoggá avatási eljárás.

II. János Pál pápa 2000. május 13-án, a jelenések emléknapján Fatimában avatta boldoggá Jácut és Ferencet.

Kondor atya jelenleg a két kis pástort szentté avatásáért munkálkodik. Továbbra is Fatimában él, tavaly ünnepelte aranymiséjét, ami egybeesett Portugáliába érkezésének 50. évfordulójával. Saját szavai szerint ez az ötven év az egyház szolgálatában telt, és valamennyit Fatima üzenetének terjesztésére szentelte. Mint fogalmazott, „az egyház nem lehet eléggé hálás Fatimának és a pástortgyermeknek, akik a gyermekek előtt is megnyitották a szentté válás útját. Ez Isten nagy kegyelme Portugália számára, hiszen ezek a gyerekek egyszerűek, de engedelmesek voltak, és hősiessen választottak az isteni meghívásra.” RR/AE/MK

Folytatódik a közép-európai katolikus együttműködés

Az osztrák és a magyar püspöki konferenciák ez év június 19-21. között *Mariazellben* együttes ülést tartanak a két ország katolikusai közötti együttműködés további erősítése érdekében.

A *Mariazell* alapításának 850. évfordulója alkalmából az osztrák püspöki konferencia meghívására XVI. Benedek pápa 2007. szeptember 8-án elzarándokol a kegyhelyre. Az eseményen a 2004-ben *Mariazellben* megrendezett Közép-európai Katolikus Találkozón résztvevő nyolc ország katolikus egyházai is képviseltetik magukat.

A nyolc ország helyi egyházai csatlakoznak a spanyolországi Valenciában megrendező Családok Világtalálkozójának (2006. július 1-9.) eseményeihez. Minden országban a világtalálkozó témáját elmélyítő záródokumentumot szerveznek a családok és a családpassztorációban résztvevők számára. Ezekről a programokról kölcsönösen tájékoztatják egymást a helyi egyházak. MKPK

Autósbüjt Ausztriában

Ausztriában a katolikus és az evangélikus egyház arra buzdítja híveit, hogy a nagybüjtű időben „büjtöljenek” az autózásban is. A tavaly *Grabban* már sikeresen elkezdett akcióhoz most a két egyház Ausztria szerte csatlakozni kíván. Arra kéri híveiket, hogy hamvazószerdától húsvétig kevesebbet autózzanak, s ezzel a környezetvédelemhez is járuljanak hozzá.

A környezetvédelmi célkitűzésen túl az akcióval az egyház az ENSZ felhívására is válaszol. A nemzetközi szervezet ugyanis arra kérte a vallási közösségeket, hogy tapasztalataikat állítsák az életstílus szükséges megváltoztatásának szolgálatába.

„A nyugati iparosodott társadalmakban az emberek azt gondolják, az autó szabadságot jelent” - mondta *Michael Rosenberger* professzor, a Linzi Egyházmegye környezeti felelőse. - „Ez bizonyos szempontból igaz is. De afölött gyakran átsiklunk, hogy az autó sok szabadságot el is vesz. Az autósbüjt értelme az lehetne, hogy újra felfedezzük ezt az elvesztett szabadságot.”

A Felső-ausztriai Közlekedési Szövetség különjegyzekkel támogatja az autósbüjtöt. Az akció nyomán vonzó ajánlatok és menetek hivatottak minél több embert átszolgálatni a tömegközlekedésre. KAP/MK

Szeretlek, Faust

A budapesti Szabó Dezső Katakombaszínházban januárban bemutatják Pozsgai Zsolt Mindszenty József hercegprímás életéről szóló színművét, amelynek címe: Szeretlek, Faust. A két részes Mindszenty József életéről szóló drámai játék cselekménye: 1944 Sopronkőhida. A börtönben két „híres rab”, Mindszenty József és Jávor Pál. Két ellentétes személyiség, két különböző életszemlélet. A hitét

Március 15-re emlékezünk

PETŐFI ÉL!

Petőfi él! De nem, mint hiszitek, Nem, mint bágyadt tekintetű öreg. A kor arcára nem vésett redőt, Fehér hajjal ne képzeljétek őt. Fejét nem hordja most is; szeme fényes; Oly fiatal még: csak huszonhat éves!

Petőfi él! De nem volt soha rab. Ne higgyétek, nem hord ő láncokat! Kard van kezében, ajkán harci dal; Előreszárog, mint a bőszi vihar, És túlharsogja az ágyuk moraját Szent himnusza, egy szó: Világzsabadság!

Petőfi él! Lángelke fenn virraszt. Vétség, halál sohasem érik azt. Lázás szívével, ifjan, szabadon Él és fog élni, édes magyarom. Lesz trónok és országok pusztulása; - De az ő sírja mégse lesz megásva! 1877

Reviczky Gyula (1855-1889)

Lányi Irén szerzői estje Münchenben

A müncheni Széchenyi Kör a Magyar Katolikus Misszió házában január 20-án szerzői estet rendezett Lányi Irénnek, a városban élő írónőnek. A ház nagy előadótermet az utolsó székig megtöltötte az érdeklődő népes közönség, soraiiban a müncheni magyar írók *doyenje*, Szamosi József. A megjelentek élénk figyelemmel kísérték a mintegy két és fél órás műsort. Ezt Borbándi Gyula vezette be, röviden ismertette a hajdani Délvidékről származó szerző eddigi életét és munkásságát, majd beszélgetett vele író szerepvállalásáról, mesterségéről és alkotói felfogásáról. Ezt követően a szerző magyarázataival kiegészítve részletek hangzottak el a bácskai magyarság háború utáni tragikus sorsát felelevenítő és életrajzi elemekkel gazdag „Lélekarhang” című, 1999-ben megjelent regényéből. A szemelvényeket Balla Noémi és Kucsera János olvasta fel. A műsor befejező részében Lányi Irén művének fogadtatását, valamint a bácskai magyarság háború utáni tragikus sorsát érintő felvilágosításokat adott. Mondanivalóit azzal a lehangoló végkicsengetéssel zárta, hogy Bácskában, mint napjaink történései is igazolják, szerbek és magyarok békés együttélése máig sem nyert megnyugtató megoldást. Figyelő

Chamisso-díjat kapott

A két évtizeddel ezelőtt alapított Chamisso-díjat, amellyel Németországban a legrangosabb nemzeti író, de külföldről származó szerzőket tüntetik ki, idén a magyar származású *Zsuzsanna Gahsénak* ítéltek oda. Mint a kitüntetést müncheni átadása során Esterházy Péter méltató beszédében kifejtette, *Zsuzsanna Gahset* nemcsak németül írt, mintegy 20 könyvéért tisztelték meg a 15 ezer Euróval járó Chamisso-díjjal, hanem a magyar irodalom németországi tolmácsolásáért is. *Zsuzsanna Gahse* gyerekkorában - a szabadságharc leverését követően - került előbb Ausztriába, majd Németországba, ahol a kortárs magyar próza és költészet alighanem legavatottabb fordítójaként tartják számon. M.G.Y.

megszállottan őrző Pap, és a változásra mindig kész Színész. Kettejük időutazása alatt a Pap végignézheti saját életét, nem csak a múltját, a jövőjét is - és ezzel képet kaphatunk a magyar történelem fájdalmas szakadáról. Az előadásban ismert, valódi alakok elevenednek meg, küzdenek a korrallal és egymással. Az ünnepi előadásra az Ökumenikus Imahét és a Magyar Kultúra Napja alkalmából került sor. MK

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészégek telefonaszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmise helye és ideje után. Megtalálható még a MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/nov.html>

ANGLIA:
London: Msgr. Tüttő György és Virágh József főlelkész, Dunstan's House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, Telefon/fax: 0044/20/8992 2054. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Miséző helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton.

ÉSZAK-ANGLIA:

Rochdale: Magyar Egyesület székházában. 76 a/78, Milnrow Road, minden hónap második vasárnapján 15.00-kor.

Wolverhampton: St. Andrew anglikán templomban, St. Andrew Close, Hunter Street-ről, minden hónap harmadik vasárnapján 15.00-kor.

Bradford: Magyar Egyesület székházában. 4, Walmer Villas, minden hónap harmadik vasárnap utáni szerdán, délelőtt 11.00 órakor.

Nottingham: Lengyel templomban, 2, Sherwood Rise, minden hónap negyedik vasárnapján 12.30-kor.

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc, Ungarisches Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30B, A-1070 Wien, Telefon/fax: 0043/1/526 49 72. Miséző helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7.

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Éörs, rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmannsgasse 14, Telefon: 0043-1-317 3566

Burgenland/Alsóőrött: Pfiarramt Unterwart, Telefon: 0043/ 33/527 108

Grác: szentmise vasárnaponként 10.00-kor a Welsche-Kirche-ben, Griessplatz 30. sz., Ft. Fodor János lelkész, Uries Mihály gondnok, Tel.: 0043/316/68 35 08;

Imstbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, T.: 0512/204 103

Linzi: Misézőhelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, T.: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (fax).

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135, változó dátummal. Érdeklődni: Schwarz Mária, Telefon: 0043/662/820 139

BELGIUM

Brüsszel: Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL/, Érdeklődni: Ft. Galambossy Endre, Tel./Fax: 0032/2/64 85 336.

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, Telefon: 0032/ 4/22 33 910; Fax: 0032/4/221 16 09.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztus kivételével. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, Telefon/fax: 0033/1/42 08 61 70;10

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon, Telefon: 0033/4/78 501636

NÉMETORSZÁGBAN

AUGSBURG-i Egyházmegye: Miséző helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Túrós Dezső plébános, Ungarische Kath. Mission, Zibelstr. 23, D-86154 Augsburg, Telefon: 0821/41 90 25 30.

BAMBERG-EICHSTÄTT-REGENSBURG-i Egyházmegye: Miséző helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig, Tel.: (0911) 507 57 96

ESSEN-i Egyházmegye: Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Telefon: (0201)28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.

FREIBURG-TRIER-SPEYER-i Egyházmegye: Miséző helyek: Karlsruhe-i székhely: Miséző helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Singen. Erd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Ellinger Str. 2/A, D-76139 Karlsruhe. Tel./Fax: (0721) 68 72 15

BERLIN-i és HAMBURG-i Egyházmegye, Hildesheim-i és Osnabrück-i Egyházmegye: Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Erd. Hamburgban: Ft. Rasztovics Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdam 20, D-20099 Hamburg, Tel.: (040) 25 077 83.

KÖLN-i Főegyházmegye és AACHEN: Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Theobaldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de Telefon: (0221)238060. Fax: 0221/232120; <http://www.Ungarnzentrum.de>

Szentendré, a 11-es út mellett, kertés, két bejáratú, irodának és vállalkozásnak is megfelelő családi ház eladó. Tel.: 0036-26/326 647, dr. Hamvas.

Hévízen (termálto) gyönyörű helyen apartmanok egész évben kiadók, 10 €/fő. T/F: +36-83 34 10 63.

Stuttgart vagy környékén, intelligens, korrekt hölgy munkát keres. Tel.: 0177 68 83 167.

Kölnben tanuló 28 éves, magyar származású, német állampolgárságú, egyetemista lány vagyok. Keresek Kölnben, vagy szűkebb környékén élő 70 éven felüli házaspárt, vagy magányos nő személyt, akiknek segítségére lehetnek autómmal. Elfogadnának mint unokájukat, anyagi és nagyszülői segítséggel, szeretettel együtt. Csak átgondolt, segítő és megértő ajánlatokkal hívjanak. Tel.: 0221/936 74 26.

Tata mellett, 2.800 m² bekerített területen, 4 szoba, összkomfortos, felújított családi ház, 102 m² lakóterülettel, beköltözhetően eladó. Központi fűtés, pince, garázs, melléképület. M1 autópálya közel. Ár: 60.000 Euró. Tel.: 0033-1/34 69 60 08.

Költöztetés és áruszállítás Magyarországra is, egy nemzetközi költöztető vállalatot keresz-tül, elfogadható áron. T.: 0049-(0)7034/270 342.

52 éves magyar nyelvű, betégozlásban jártas megbízható asszony, hávezetői gyakorlat-tal, jogosítvánnyal, munkát keres, bentlakással, Németországban, vagy bármelyik országban. Tel.: 0036-30/33 77 505 v. 0049-(0) 174/137 00 19.

Ritka lehetőség! A budapesti Gellért szállónál prima helyen és közlekedéssel, modern távfűtéses társasházban IV-em.-i (lift) 66 m² örök-lakás (logg, Zs, gard, fű, ko, étk, wc) csak két új bútorzattal és összes házt. felszereléssel

LIMBURG-FULDA-MAINZ-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: (069) 24 79 50 21. www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

MÜNCHEN-FREISING-i főegyházmegye: Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misszió - Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberführinger Str. 40, D-81925 München. Tel.: (089) 982637, 982638, FAX: (089) 985419. E-mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de

MÜNSTER-PADERBORN-OSNABRÜCK-i Egyházmegye: Miséző helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelhof 24, D-48157 Münster-Handorf. Telefon: (0251) 32 65 01.

PASSAU-i Egyházmegye: Misézőhely: Passau: Erd.: Ft. Szabó Árpád, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.

ROTTEBURG-STUTTGART-i Egyházmegye: Miséző helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eisingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach.

Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Mission, Pfizerstr. 5, D - 70184 Stuttgart. Telefon: 0711/2369190 E-mail: misio@ukgm-stgt.de v. istvan.gyuras@ukgm-stgt.de www.ukgm-stgt.de

WÜRZBURG-i Egyházmegye: Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg. Telefon: (0931) 38 62 43

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). Telefon/fax: 0047/22744 124

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Instituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. Telefon: 0039/06/684-26 20. Miséző helyek: Róma - minden hó utolsó vasárnapján 11-kor S. Maria dell' Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter bazilika Magyarok Nagyszonyja kápolnájában minden kedden 7.45-kor; Milánó - minden hó első vasárnapján 16.00-kor; Szalézi oratorium (Via Tonale 19, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Firenze, Bologna, Padova, Torino, Palermo, Assisi, Catania.

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich. Tel.: 0041/1/36 23 303. **Miséző helyek:** Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Bern: Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern.

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. Telefon: 00 41/22/7910458;

Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. Telefon: 00 41/21/6478 678;

Fribourg: Szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, az Orsolyiták templomban, (rue de Lausanne). Lelkész: Ft. Popa Péter, Telefon: 0041/26/534 06 72

HIRDETÉSEK

együtt eladó. Rögtön is megvehető és beköltözhető, minden szükséges van, „bele lehet azonnal ülni a kényesbe”. Ápolásra utalt vagy mozg. korl. személy(ek)-nek is kitűnő. Tárgy. alap: 100 e. EUR vagy 25 mil. Ft. Tel.: H-0036-20/48 28 971 vagy D-0049(Mű)/89/76 75 53 13, késő este.

Anyagilag gyenge, 86 é. özv. magyar-német hölgy, őszinte szándékkal, szeretne megismerkedni, hozzáilló társsal. Feltétel: utazni szeretne Ausztráliába és Peruba a családomhoz. Fialat és egészséges maradtam. T.: 0049-(0)6171/3377.

Medulinba (Istria - Horvátország, 10 km-re a Pulai reptérről, 1 A kategória) 3 lux. app. ház eladó, vagy kiadó, T.0049-(0)6171/3377.

Eladó modernül berendezett családi ház két különálló komfort apartmannal. Visszatérő német és magyar vendégekkel, jó mellékövetéssel biztosítva. Termál- és elményfürdő Kehidán, a Zala partján (Hévíztől 6 km). Tel.: 0049-(0)69/31 58 49 v. 0036-83/334 075.

Rendezett anyagi viszonyok között élő tanító, 35/165, 2 kisfiával (9 és 12), keres komoly szeretetreméltó életstárus. Jelige: „Heilbron”.

Németszervező magas, sportos, őszinte, húszéves, káros szenvedélyektől mentes férfi, komoly szándékkal megismerkedni hasonló, 33-43 éves gyermektelen hölgyvel. Tel.: 0049-(0)751/46 914.

Budapestben (II. ker.) a Rózsadombon családi ház kb. 120 m² lakóterülettel, nagy épült kerttel, hosszú távra bérbeadó. A házban a konyha újonnan berendezett, két nagy szobával, hálószobával valamint irodának alkalmas helységével. Érdeklődni: a magyar 06-70/50 73 822, valamint 19 óra után: 0049-(0)6195/67 25 44 telefonokon lehetséges.

MÁRCIUS

*A nap tüze, látod,
a fúrge diákat
a hegyre kicsalta: a csúcsra kiállt.
Csengve, nevetve
kibuggyan a kedve
s egy ós evőta a fénnybe kiált.*

*Régi, kiszáradt
tó vize árad,
néma kutakban a víz kibuzog.
Zeng a picinyke
szénfűji cinke
víg dühnyarbusa: daktilusok.*

*Selymit a barka
már kitakarja,
sárga virágját bontja a som.
Fut, fut az áram
a déli sugárban
s hőkken a hó a hideg havason.*

*Barna patakja
napra kacagva
lomha Marosba csengve siet.
Zeng a csatorna
zeng a hegy orma,
s zeng, ugye zeng, ugye a szíved?*

Áprily Lajos (1887-1967)

A szerkesztőség fenntartja
magának a jogot, hogy rövidít-
sen a beküldött kéziratokon.

A szerkesztőség

**Kéziratokat kérjük lehetőleg
e-mailen küldeni: eletuenk@gmx.de**

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések
betűnként: 0,10 €
„Jelige” - postaköltség 5,00
Üzleti-, nyereséges hirdetés betűnként 0,20
Nagybetűs sorok betűnként 0,40
Egyszerű, 1 „pontos” keret 10,00
Különhasábas hirdetés az összeg kétszerese.
Külföldi kivágásokat esetenként áruznak.

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %-,
hatszori hirdetésnél 20 % - ill. egészévi hir-
detés esetén 30 % kedvezményt adunk!

**A hirdetések befizetésének határideje
legkésőbb a hó 10-ig!**

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közölünk!

A hirdetések szövegéről, stílusáról a szerkesztőség nem felel!

A világ megújítása

P. Kollár Ferenc jezsuita atyának ez a posztumusz könyve (A világ megújítása, Szent Gellért Kiadó, Budapest, 2005) ötven év után most kerül kiadásra, nemcsak a személye iránt való tiszteletből és megbecsülésből, hanem mert manapság is értékesnek és hasznosnak tartjuk munkáját, ami annak idején nem láthatott napvilágot.

P. Kollár valószínűleg az 1950-es évek első felében írta ezt a könyvet; írógéppel írt lapjait most sikerült sajtó alá rendezni. Mivel egész életében szította lelkét a Jézus Szíve-tisztelet tüze, papírra vetette teológiai megalapozott gondolatait erről a kultuszról, s ugyanakkor beleágyazta a saját korába, amely a magyarországi kommunista elnyomás korszaka volt. Nincsenek benne személyes utalások vagy vádaskodások; általános körkép a huszadik század közepéről. De a teológiai elvek manapság is helytállóak. P. Kollár írása főképpen az Alacoque Szent Margitnak adott magán-kinyilatkoztatásán alapszik, amelynek fő témája az Úr Jézus panasza volt, hogy szeretetét az emberek nem viszonozzák, és ezért főképpen az engesztelésre buzdít. Vagyis a viszontszeretetre hívja fel a figyelmet, aminek az apostolkodásban és engesztelésben kell megnyilatkoznia.

Megrendelhető: Szent Gellért Könyvesbolt, 1053 Bp., Kossuth L. u. 1. Telefon: 266 61 61; vagy: 33 728 79

Miklósházy Attila S. J. püspök

Köszönjük, ha megújítja
az ÉLETÜNK előfizetését!

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 • D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
Email: eletuenk@gmx.de

Felelős kiadó:
Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző,
Szamosi József (olvasó- és tördelés-szerkesztő) és Vincze András.

Redakción és Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 • D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de

Abonnement für ein Jahr: 15,— €
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost US\$ 50,—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, akik küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengeretútra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1.50 €
Előfizetési ár egy évre 15,- €
Tengeretútra US\$ 50,-

BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK”.
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 - BLZ 700 100 80
IBAN DE16 7001 0080 0608 03
BIC PBNKDE33

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand GmbH
Hasenheide 11,
82255 Fürstenfeldbruck

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET
MELLÉKELTÜNK.